

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felolvasó szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Hamlet jubileuma.

Budapest, augusztus 4.

(K.) Irodalmi lamentáció okáért nem volna érdemes tépelődésében megzavarni Hamletet, akiről most az angol sajtó kisütötte, hogy éppen háromszázéves, tehát jubiláns. Ami panasza ilyenkor szokásos, hogy a klasszikusokat elbanyagoljuk, az mesebeszéd. A klasszikusokat mindenki elolvassa, mint ahogy mindenki megházasodik, legfőképpen arról lehet szó, hogy a mézesetek nem mindenkinél tartanak elég sokáig s hosszabb vagy rövidebb idő múltán a többség elbanyagolja a klasszikusokat és a feleségeket. De azért amaz klasszikus, emez meg feleség s az emberek élnek velük, ha nem is ütök dobra, hogy mikor csókolják meg utóljára. Én azt hiszem, hogy még az aránylag legkevesebbet olvasó magyarságnál is elég kedvező volna, ha meg lehetne csinálni, az a statisztika, hogy hányan és hányszor olvasták és idézték például Hamletet. De a klasszikusok ismerettségével valami nobilis szemérmességből nem szokás dicsekedni, míg a mai irodalom kokottjait hamarabb emlegetjük. Mikor valaki azt mondja, hogy az a Bourget vagy d'Annunzio milyen érdekes, az nem sokban különbözik a fiatal urak vallomásától, hogy micsoda pikáns és izgató kis barnával ismerkedtek meg. A klasszikusok ismeretése szentebb. Az ember együtt él, alszik és eszik velük, el is banyagolja őket, de ahhoz senkinek semmi köze. A szeretőt lehet, a feleséget nem illik emlegetni: ennyi az egész. S azért mondom, hogy irodalmi lamentáció okáért nem volna érdemes tépelődésében megzavarni Hamletet, aki most háromszázéves, tehát jubiláns.

De a háromszázéves Hamletről

észünkbe jut az ezerszázéves Hamlet: a magyar nemzet. Társtalan egyedülvalóságában ő kezdte korábban azt a monológot, melynek a fiatalabb Hamlet irodalmi formát adott. A „lenni vagy nem lenni“ problémáján a magyar nemzet hamarabb kezdett tépelődni s ha binni kellene a historikusok felfogásának, akkor a magyar nemzet kezdettől fogva mindig és mindig csak létének jogosultságát kereste. A kereszténységet azért vette föl, hogy ki ne nézzék, hogy terjesztésével magának érdemeket szerezzen, hogy érettségének és létjogosultságának bizonyítékát adja. Később török és tatár ellen ráolvassák a kereszténység védőbástyájának szerepét, mintha nem is azért védekezett volna, mert erős életkedvével magát elsöpörtetni nem akarta, hanem azért, hogy a kereszténység védőbástyája legyen. S az egész histórián, tudniillik az írott histórián végig mindig azzal akarják létjogosultságát igazolni, hogy — másoknak volt és van szüksége a magyar nemzet léte. Mind a mai napig, amikor még mindig az a nóta járja, hogy a magyarság nélkül Ausztria nem lehetne nagyhatalom. Ez a furcsa tanítás teszi Hamletté a magyar nemzetet. Soha, egy pillanatra sem hagyják meg abban a legtermészetesebb hitben, hogy van és am próbálja meg valaki letörölni az élet mappájáról. Az élő, aki létének jogosultságát keresi, már kifelé indul az életről, mert az életet élni kell, nem végigtöprengeni. A magyar nemzet azonban visszafelé is, előre is olyanformán tanítják, hogy másoknak van szükségük az ő életére. És olykor úgy fest a dolog, mintha a történetírók megirigyelték volna a szolgabírók híres axiomáját, hogy „betyárból lesz a legjobb pandur“. Mintha ezt huznák rá a történeti magyarságra is. Megbízható üldözője a pogányoknak, kibőjtölője töröknek és tatárnak,

büszke istápolója a nagyhatalmi állásnak, mert egykor pogány, nomád, szegény volt. Azért élt és azért fog élni, mert használható. Így hitetik el az ezerszázéves Hamlettel, aki tükön-bokron keresztül, akadozva és megszakításokkal, de egyre monologizál: „lenni vagy nem lenni.“

Nincs ennek az oktalan és ártó tanításnak párja széles e világon. Próbálja valaki akár egy nemzetnek, akár csak egyes embernek imputálni, hogy azért kell élnie, mert mások nélküle nem élhetnék le elég nyugodtan az életüket. Vagy pláne próbálja azt mondani, hogy addig fog élni, míg magát másoknál hasznosítván, létének jogosultsága lesz. Azt felelné rá, hogy bolond beszéd. Az élet jogosultságát egyáltalán nem kell igazolni, úgy meg éppen nem, hogy másoknak szükségük van ránk. Ez szolgál-moral és szolgál-tanítás. Munkás, tetterős, életkedvtől duzzadó nemzeteknek eszükbe se jut az elmulás és ösztön-szerű haraggal fordulnak el még attól is, aki bármilyen formában eszükbe akarja juttatni. Jelentkezik a halál magától is, azzal pedig még senki sem kergette el az ágya mellől, hogy életét — másoknak fogja szentelni. Valami nagy és gyökeres változásnak kell beállania a magyarság históriai nevelésében, hogy ez a nemzet tudja magát olyannak látni, mint aki nagyobb életkedvével, szívósabb akaratával, hatalmas erejével keresztül tudott vergődni minden veszedelmen, kísértésen és akadályon. Nem másokért, önmagáért dolgozott, mert élt és élni akart; nem létének jogosultságát kutatta, hanem létének ellenségeit gyűrte le; nem azt a monológot szavalta ezer esztendő óta, hogy „lenni vagy nem lenni,“ hanem volt, van és tesz róla, hogy tovább is legyen. Mindenki-ben, aki él, természet szerint megvan az a

TÁRCA

Józan házasság.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Írta: C. Ferretti.

Mikor egymásnak ígérkeztek, megcsinálták a házassági szerződésüket. Amiközben van, az mind közös tulajdon legyen. De voltaképpen egyiküknek sem volt semmije. A leányra maradt ugyan öröksége valami kis boltocska, de annak a jövedelme éppen csak az éhenhalás ellen biztosította a legszükségesebbeket. A legénynek rosszul fizetett állása volt valami üzletben. A kis boltocskában ismerkedtek meg. A férfi bement, hogy néhány cérnagombot vegyen magának az ingére. Este volt, miután éppen bevégezte üzleti körútját, s különös vágy ösztönözte arra, hogy egy-két szóval megtoldja az ott-időzését. Csudálkozott, hogy addig még nem ismerte a boltosnőt. Pedig ő ismerte csaknem az összes „kiskereskedőket“. A leány elmondta, hogy nem régóta van még az üzletben, mindössze anyja halála óta. Azelőtt egy varrógépraktárban kereste a kenyerét, a legtöbbször igazán csak száraz kenyeret. Most sem sokkal különb a helyzete. Igen, ha majd megszabadul azaktól a kis adósságoktól, amelyek az üzlettel szakadtak rá, akkor egészen másképp lesz! Az anyja temetése is pénzbe került. . . .

Rendkívül józanul beszélt, félelmetes okosság. Nem volt szép, bizonyára nem volt az s egészen fiatal sem volt, azonban . . .

A legény, valahányszor nővel beszélt, akaratlanul is fölmerült benne a házasság gondolata. De rá hamarosan számítani is kezdett. Voltaképpen mindig számíthatott.

A cérnagombokról könnyen megvolt az átmenet az ő kedvence gondolatára.

— Az ilyen szegény legényember maga kell hogy felvarrja a gombjait . . . — kezdte.

Es már ott is volt a tárgyánál. De nem is ment még bele soha ebbe a beszélgetésbe olyan mohón és bőségesen senki sem, mint ez a szögletes válu, halvány boltosnő. Egy órahosszat is eltartott a diskurálás a kis boltocskában, a pislogó petróleum-lámpás gyér világánál. Mikor aztán az ember elment, meg kellett ígérnie a leánynak, hogy többé nem maga fogja felvarrni a gombjait, ezeket az apróságokat majd csak ellátja ezentul nagy örömmel ő. Ebbe a mondatba kissé beteges hangjának minden olvadékonyságát beleöntötte.

Mikor a legény künn volt már az utcán, megint csak számítani kezdett:

— Föltéve, hogy az üzlet tiszta jövedelme csak huszonöt forint — mert annyi csak lesz! — s hozzávéve az én jövedelmemet, akkor ebből még meleg vacsorára is telnek . . .

Meleg vacsorát! Ez volt az ő vágyainak a végecélja. Mialatt így számított, beleharapott egy kolbászba, amelyet a zsebéből vett ki. A vacsoráját mindig az utcán ette meg, — a keskeny mellék-utcaiban bizást restelkedés nélkül megtehetette — aztán elment egy kocsmába, s ott két pohár sört ivott meg. Nem ivott sohasem többet, de kevesebbet sem. Mert éppen annyit engedett meg a jövedelme, amelyet nagy pontossággal osztott be. Es mikor ott ült a söre mellett, eszébe ötlött, hogy ő tulajdonképpen egészen gondatlanul él és elégedett lehet. Még arra az esetre is el volt készülve, ha véletlenül elvesztené az állását, amennyiben volt annyi megtakarított pénze, hogy egy hónapig állástalanul is megélhetett belőle. Egy hónap alatt meg csak akad valami, szerény igények mellett — mindenesetre! Bizonyára egészen elégedett lehetett. Csak azok a száraz falatok, az utcai vacsorák, zavarták meg a boldogságát.

— Mindennap meleg vacsora!

Es újra számított:

— Föltéve, hogy az üzlet tiszta jövedelme huszonöt forint . . . persze, gyermekeknek nem szabadna születni . . . arra nincs is semmi szükség . . .

Különböztet sem volt valami nagy barátja a gyermekeknek.

Mikor valamivel később, mint rendesen, a szobájába lépett, még egyre számíthatott. S mielőtt elaludt, azon töprengött, hogy nem volna-e végtére mégis jobb, ha maga varná fel a gombjait.

— Tudja isten, mennyit kíván majd ezért a kis munkáért!

A halvány boltosnő is hosszabb ideig ült aznap a lámpájánál, mint rendesen. Sovány kávéját, amely háromszázhatvanötzör volt évenként a vacsorája, már rég felhőrpintette, de azért még mindig ott ült és — számíthatott.

— Ha csak negyven forintot keres havonként — annyit pedig biztosan megkeres — akkor, ha kettesben maradnánk, jól megélhetnénk, . . . kicsit fiatal ugyan hozzám — szakította félbe aztán magát számíthatásai közepette, de ez a gondolat csak úgy átsuhan az agyán.

Már az ágyában feküdt, a valóság és álom már összekavarodott benne, amikor az is eszébe jutott, hogy vajjon legalább az apró javításokkal meg fogja-e őt bizni. Mert az is csak valami. Es meghányta-vetette magában, hogy ugyan mit számíthat majd fel azokért . . .

Attól kezdve naponként látogatta a férfit, mielőtt a kocsmájába ment. Es már közösen, együtt számíthatott.

A leány így beszélt:

— A maga jövedelme, ha negyven forintnak vesszük — mert, úgy-e, annyi? . . .

Ez a jövedelem ugyan harmincöt forint volt csak havonként, de, gondolta magában a férfi, nem kicsinyíti csak magát öt forinttal. Azért hát egyszerűen csak ezt mondta:

— Igen, éppen annyi.

Es mikor jövendő háztartásuknak a költségvetését megállapította, így kezdte:

büszke életkedv, ez az elmulásra gondolni sem tudó diadalmas temperamentum. Meg kellett lennie a magyar nemzetben is. De ahogyan a csapások és a nevelés, a kettő karöltve meg éppen játszva, tépelődővé tehetik a legegészségesebb embert, úgy rontották meg a magyarságot ezer esztendő viszonyosságai és a rossz tanítások. Nem az egészséget adták neki vissza, hanem vizagztalták. Nem az erejét dicsérték, mely minden bajon keresztül segítette, hanem halára oktatták, hogy milyen szolgálásokat tehetett a betegségével másoknak. S a mi történelmi nevelésünk egyik legfőbb oka, hogy a világtörténelmi sarkon a magyar nemzet alázatos kérdése hallatszik: „kinek lehetek még szolgálataira?”

Magadat szolgálád, aki élni akarsz. Ez nem az önzés cinikus tanítása, ez a história eleven intése. Mit használhat az másoknak, aki magának se tud használni? Nagy nemzetek nem tépelődnek, hanem élnek. Nem kérdezősködnek egy kis hely után a világtörténelemben, hanem büszkén kivívják maguknak. De erre nevelni kell az embereket. Mi pedig rosszul neveljük. A magyar fiú úgy jön ki a törtélemből, mint egy kórházból s nem úgy, mint egy szellemi tornateremből. Sápadt és alázatos, mikor kijön, pedig pirosnak és tette vágyónak kellene lennie. Nem is volna szabad odáig jutnia, hogy létének jogosultságát keresse, mert azt bizonyítani tudja szakadatlanul. Életörömet, munkakedvet, tépelődés nélkül való bizalmat kell a magyar nemzetbe nevelni, hogy ne legyen Hamlet, mert abból elég az az egy is, akit Shakespeare — mint a mai elmés kritikusok a kávéházi asztal körül tanítják — elég jól megcsinált...

BELFÖLD

A hercegpriamásról. Tegnap számainak élén a *Magyar Hírlap* reprodukál egy híresztelést, amely szerint *Vasary* Kólos hercegpriamás visszavonulni készül, még pedig azért, mert a Vatikán készíti arra, hogy lemondjon és helyét kombattánsabb férfinak — esetleg *Hornig* püspöknek — engedje át. Laptársunk értesülését nagy fenntartással veszi körül és a bitoros főpap iránt való méltó tiszteletadással enyhíti. Az ilyen hír azonban, ha még oly alaptalan is, alkal-

— A maga üzletének tiszta jövedelme, ha huszonöt forintot számítunk...

— Annyi lehet éppen — hagyta helyben gyorsan a leány, ámbár egészen biztosan tudta, hogy nagyon meg van elégedve, ha tizenöt forint a tiszta haszna. De hát csak nem riaszthatta vissza az emberét. És arra is gondolhatott, hogy a forgalom idővel emelkedik...

Es férj, feleség lettek, miután eldobták naguktól azt, ami egyetlen tulajdonuk volt szegénységükben, a — szabadságukat. Az üzlet bevételeiből úgy tervezték, majd fizetik, mint addig, a házbért és a folyó-számlákat, beleértve a hónapos részletekben törlesztendő adósságokat. A férfinak pedig a háztartásra kellett adnia harmincöt forintot.

— És még így is marad neki minden eshetőségre öt forintja — gondolta az asszony.

— Oh, egészen pompás életünk lesz! — gondolták mind a ketten.

Egy hónap múlva azonban már másképpen számított a férfi. Ugy találta, hogy mint legényember oloszban és jobban élt, ámbár megvolt a meleg vascorája: sovány kávé, amibe kenyeret is beleapríthatott, ha kedve tartotta. Mert többre nem tellett a konyhapénzből, magyarázta neki az asszony, s azonkívül is, tette hozzá, az neki a legkedvesebb vascorája. Hamarosan, meglehetősen hamar, a férfi igaz szomorúsággal gondolt a kolbászra, amelyet egykor az után fogyasztott el. Aztán az a szűk kis szobácska foglalkoztatta a gondolatát, amelyben most lakott ott az apró boltocska mellett — alig fért belé a legszükségesebb holmi! Különbön alig volt meg a betevő falatjuk. Mennyire kivívkozott abból a barátságosan zugolyból, amelyhez semmi, éppen sárga semmi sem bilincselte le! De hát hová? És mivel? Hiszen minden jövedelmét a háztartásba fektette bele — és még csak egyetlen pohár sört sem ihatott esténként. Pedig kettőhöz volt hozzá szokva és megszokta ismerőseinek kis társaságát is ott a kocsmában, ahol nap-nap után az estét töltötte.

mas lehet arra, hogy bizonyos aggodalmaknak, ködös balsejtelmeknek legyen a forrása. Mi egy pillanatra sem hittünk a valóságában; mégis nagy megnagyváltással fogadtuk egy igen kiváló egyházi férfinak alábbi határozott nyilatkozatát, amely minden kétséget eloszlat. Az illető egyházi férfi, akinek módjában van a nagy egyházfejlesztés minden intenciójáról egészen hiteles értesülést szereznie, ezeket mondta munkatársunknak:

Már néhány év előtt megjelent egy támadó cikk *Vasary* ellen, mintha a primási birtokok nem a legjobban kezeltetnének s a sorok között olvasható volt, hogy talán jó volna *Vasary* visszavonulni. En e cikket közöltem *Vasary* legkisebb emberével, — hogy ki, azt gyaníthatja — s ő nekem a következőket mondta: „*Vasary* a primási birtokok kezelését időközönként felülvizsgálhatja a minisztériumnál, s eddig mindig a legpontosabb, a leglelkismeretesebb kezelést konstatálták, amely kezelés ellen nem lehet semmi kifogást tenni. Ami pedig *Vasary* visszavonulását illeti, abból soha nem lesz semmi, *Vasary* mint Magyarország aktív hercegpriamása fog meghalni.” Azt hiszem, evel meg van cáfolva a *Magyar Hírlap* tudósítása.

Ehhez a kategorikus cáfolathoz egy szót sem kell a magunk részéről hozzáténnünk. Örömmel vesz tudomást róla minden bizonyos, hogy a magyar katolikus világ és azon kívül is minden igaz híve Magyarország felekezeti békéjének. A *A. H.* cikket különben a félhivatalos *M. N.* is megcáfolja a következőkben:

Egyik laptársunk vasárnap számában azt a hírt közölte, bár fenntartással, hogy *Vasary* Kólos hercegpriamás elhagyja méltóságát, leteszi írópásztor botját és elvonul a világ elől. Teszi pedig ezt egyenlet a Vatikán felkérésére. Legelőször hírelről szerzett információink alapján kijelenthetjük, hogy e hír semmiféle formában sem felel meg a tényeknek. A hercegpriamás nem is gondol visszavonulásra, sőt erre semmiféle politikai körülmény nem is készíti. Megmarad továbbra is abban a méltóságban, amelynek eddig is annyi ténnyé és dicsőséggel köleszött.

Lurtz II. A *Lurtz* már idestova nem is személy lesz, hanem fogalom. A zöldsézség imperitencia fogalma. Annak is egy minősített fajtájáé. A brassai zöldsézség képviselő, aki neveléslen módon megsértette a vele magyarul levelező tiroli loden-kereskedőt, úgy látszik, egy szervezett banda élén áll, amely rendszeresen üzi a pimaszkodásnak ezt a fajtáját. Egy *Berlin*ben élő honfittársunk hozott legújabbban egy ilyen stiklit a tudomásunkra. Egy *konstanzi* gépgyáros-cégnek, a *Reitter & Koller*-cégnek *berlini* fióktelepe kifogás-

Olykor-olykor beszélt is erről és a feleségre egyet-lenyegszer sem ellenkezett vele.

— O, hát menj! — mondotta — az üzletembernek néha-néha el kell mennie a kocsmába, hogy ott ismeretségeket kössön. Ezt még az apámtól tudom. Nem kellesz te nekem itthon.

De erre ugyancsak elhallgatott. Miből fizesse, amit a kocsmában elkölt. De végül még sem bírta ki tovább és aztán lassankint elvitte a kocsmába tartaléktökéjét, azt a kis összeget, amelyet esetleges állástalanság idejére tartogatott. Mikor ez a forrás kimerült, megpróbálkozott azzal, hogy a konyhapénzt csökkentsse. De ebben a tekintetben bizony nem ismert jó a feleségét. Az egy fillért sem engedett. Mire ő szemrehányást tett neki, hogy megcsalja őt a háztartásban, mert lehetetlen, hogy annyi pénz elmenjen. Az asszony bebizonyította neki, hogy milyen tökéletes és neki hallgatni kellett. És az volt a szerencse, hogy alkalmazkodott, hogy nem akarta erőszakkal keresztülvinni a szándékát, ami különben lehetetlenség is volt, ha csak nem akarta, hogy a háztartás tönkremenjen.

De így is jöttek még rosszabb napok. Először is megtörtént, hogy az ember elvesztette az állását és sokáig nem kapott másikat. Akkor a boltocska sovány jövedelméből kellett élni. Majd az a csapás érte őket, hogy lebontották azt a házat, amelyben a boltocska volt és amíg az ember másutt rendezheti be magának az ilyen kis üzletet, az bizony ugyancsak sokáig tart...

Az asszonynak éppenséggel nem volt jobb sorsa, mint azelőtt, az ember helyzete kétségteletlenül rosszabb lett. És ha ránezett felesége szögletes vállaira, amelyek valósággal át akarták dőlni a karton-zubbonyt, akkor végképpen átértézte, hogy nem jól folyik sora!

Igy élt ez a két ember, aki szerencsére kettesben maradt, egymás mellett, ahogy százan és ezren élnek, akik elvesztegették egyetlen tulajdonukat, a szabadságukat és nincs meg az a mentességük, amivel még sokkal gonoszabb viszonyokat is lepleznek, — a szerelem.

italan magyar levélben ajánlotta újszerkezetű szivaityuit egy nagy-szebeni atyafinak, akit *Risger* Andrásnak hívnak s aki, úgy látszik, gépkerekedő. Ez az atyafi pedig — teljesen a *Lurtz*-féle otromba módszer szerint — visszaküldte a levelet, a következők háttírával:

Sie scheinen vergessen zu haben, dass hier Deutsche sind! Es ist sehr bedauerlich, dass Reichsdeutsche sich den chauvinistischen Anschauungen schiessen.

A magyar betű ugyan restelkedve adja vissza az ilyesmit, de mégis lefordítjuk, hogy értsen rajta mindenki:

Úgy látszik, ön elfelejtette, hogy itt németek vannak! Nagyon sajnálatos, hogy birodalmi németek csatlakoznak a sovinsztikus nézetekhez.

Ennek a dolognak kétféle érdekessége van. Az egyik, az örvendetes, az, hogy künn, a nagy német birodalomban is egyre nagyobb tért hódít az az okos és becsületes felfogás, hogy a magyar embert magyarul illik megszólítani annak, a kinek dolga van vele, kivált akkor, ha kér, vagy vár tőle, vagy kínál neki valamit. Ez üzleti okosság és európai udvariasság egyfelől, másfelől elismerése annak, hogy elvárhatjuk ezt az udvariasságot mi is éppen úgy, mint bárki más. A második, a szomorú, a felháborító érdekessége az esetnek, hogy az a feneketlen gonoszság és féktelen vakmerőségű bünszövetség, amely a németülözés hitvány meséjével rágalmozza Magyarországot, nyíltan is, alattomban is ellene szegül annak a józan megismerésnek, hogy Magyarországon a magyar az ur, arra készíti a nagy német nemzet fiait, hogy azoképpen megbecsüljék a magyarság jogát, amint érvényt szereznek a németiség jussának ott. Minthogy pedig mi is megadjuk mindenkinek a magát: ondfogva a becsületes, tisztességtudó németnek becsületünkkel, tiszteletünkkel adozunk, a *Lurtz*ot pedig, akárhogy hívják, megvetéssel rugjuk fel, mint valami piszkos, hitvány, ártalmas férget.

Új zöldsézség honatyja. Nagy-Szebenből táviratozik: A *keresztény-ségi* választókerületben ma volt a képviselőválasztás. Az elhunyt *Schwicker* Henrik helyébe egyhangulag *D. Greskovits* Vilmos ügyvédet választották meg. *Greskovits* a képviselőházban a pártokivüli szászokhoz fog csatlakozni, vagyis zöld.

KÜLFÖLD

A román király Ischlben. *Károly* román király, mint királyunk vendége Ischlben időzik. Nem először látogatja meg királyunkat nyaralása idején a salzkammergüti hegységekben. Már hosszabb ideje áll fenn a két uralkodó barátsága és megfelelő államaiknak is. Romániában, amely egykor ellenséges indulattal viseltetett Magyarországot iránt, lassankint rájötték arra, hogy Ausztria-Magyarországtól nemcsak nem kell félniük, sőt hogy monárkiánkban jóakaró szomszédjuk van, amelynek barátsága annál értékesebb, mert teljesen önzetlen. *Károly* királyt az az érzés előbb hatotta át, mint sok román politikust és egyben hozzájárult ő ahhoz, hogy ez az érzés népében terjedjen és megerősödjék. Jelentékeny része van abban a változásban, amelyet Románia külügyi politikája az utolsó évtizedben felmutat. Nem lehet ezt a politikát találkozóban jellemezni, mint ezekkel a szavakkal: támaszkodás a hármasszövetségre. *Károly* király gyakori, csaknem rendszeres ischli és bécsi látogatási bizonyosságai ez örvendetes változásnak és azért mi magyarok is rokonszenvesen üdvözljük a román királyt Ischlben.

Ischl, augusztus 4.

A román király ittélte alkalmából tegnap este a színházban diszlocadás volt, melyen a román királyon kívül *Ferenc József* király és az uralkodóháznak itt időző tagjai is jelen voltak.

Ischl, augusztus 4.

Egynegyed két órakor ő felsége villájában ebéd volt, amelyen ő felsége és a román király, *Gizella* hercegné, *György* bajor herceg, *Mária Valéria* főhercegné, a román király kísérete és a legfőbb udvari méltóságok vettek részt. Délután ő felsége a román királyi és a két kísérettel *Weissenbachba* köcsizott, ahol hajóra szálltak, hogy körülhajózzanak az *Atler-tón*. *Unterachban* uzsonátak. ¼7 órakor tovább köcsiztek a *Mondsee* melletti *Plombergbe*, ahova ¼8 órakor érkeztek meg. A társaság innét különvonaton tért vissza Ischlbe. Az uralkodókat a közönség az egész úton viharos ovációkban részesítette.

Bécs, augusztus 4.

Jó forrásból közlik, hogy báró Beck vezérkari főnöknek jelenléte Ferenc József király és Károly király isohli-találkozásánál fontos katonai kérdésekkel jüggött össze. Azon a találkozón széleskörű megegyezés jött létre Ausztria-Magyarország és Románia között arra az esetre, ha az események a Balkán-félszigeten Ausztria-Magyarországnak közbelépését tennék szükségessé, a mikor is Románia támogatnia kell ezt a lépést. A megegyezés nem egyértelmű egy katonai egyezményvel, mert egy ilyen konvenció megkötését már egyszer elbírhatatlan nehézségek megküszöbítették Romániában. A megegyezés, amelyet Sturza volt miniszterelnök kezdeményezett hadügyminiszter minőségében, mikor legutószor volt Bécsben és az illetékes tényezőkkel hosszú ideig tanácskozott, első sorban a román hadsereg megfelelő újjászervezéséről, felszereléséről, továbbá élelmezése módjáról és különféle katonai intézmények létesítéséről szól.

A német császár útja. Kieiből jelentik, hogy Vilmos császár a Hohenzollern jachton reggel 7 óra 30 perckor elutazott Revalba. Bécsi politikai körökben feltűnően hangsúlyozzák a revali találkozásnak messzehatoló fontosságát. A felhivatalos sajtó szerint Miklós cár és Vilmos császár találkozása Revalban elsőrendű fontosságú politikai esemény lesz. A Post így ír:

Nyilvánvaló, hogy az afrikai és az ázsiai politika tekintetében döntő állásfoglalás fog létrejönni; az első fontosabb és figyelemreméltóbb, mert maga Anglia sürgel. Tudvalevő, hogy Mekká és Medinát hatalmi szférájába akarja vonni és a cap-kairói vasút által uralkodó hatalomra kíván szert tenni Afrikában. Ezért közeledett a kettős-szövetség Olaszországhoz s ez volt az oka annak is, hogy találkozási pontot keresett Abessziniával és talált is. Abessziniának is nagy érdeke, hogy olyan állammal szövetséget kössön, amely ellenséges érdeklét viselhetik Anglia iránt, mert hiszen angol birtokok közé van ékelve. Olaszország rokonszenve Anglia irányában nagyon megcsappant, amióta az abessziniai hadjáratban cserben hagyta. Így alakulnak a viszonyok az Angolország és Oroszország között támadt ellentét következtében. Ez az az állapot, amelyet Bismarck olyan nagyon kívánatosnak hirdetett, mert a két viszálykodó félre nézve megbeszélhetetlenül nagy értéke van annak, ha Németország barátságára, vagy legalább semlegességére számíthatnak s ily módon, Oroszország közvetítése útján, a francia nemzet bosszuszomja alaposan megcsappan.

Kormányválság a Vatikánban. A szenzációkat hajszoló londoni Daily Express azt újságolja, hogy a Vatikánban miniszterválság készül. A pápa Parocchi, Ferrata és Agliardi bíborosokat, akik állítólag kiváló politikusok, megkérdezte, hogy a Szentzsák a francia politikával szemben milyen álláspontot helyezkedjenek. A három bíboros azt tanácsolta ő szentségének, hogy nyilvános tiltakozást ne küldjön a francia kormánynak, azonban a francia miniszterelnöknek bizalmasan azt ajánlja, hogy az apácákkal tapintatosan bánjon. A bíborosok e tanácsadás alkalmával rendkívül sajnálkoztak azon, hogy *Rampolla bíboros-államtitkár francia-barát politikát folytatott.* Az a körülmény, hogy a pápa a költői hivattalal összekötötésben nem levő bíborosoktól kért tanácsot, arra vall, hogy *Rampolla befolyása hanyatlott;* a Vatikánban már várják is, hogy *Rampolla* bíboros a pápa feltűnés nélkül el fogja boosátani.

Tüntetés a spanyol király ellen. Madridból táviratútk: Az *Impartial* című lap szerint az ovidiói szabadelvűek elhatározták, hogy a király megérkezése alkalmával azzal fognak tüntetni, hogy elhagyják a várost.

Oroszország és a Szentzsák. Oroszország és a Vatikán közt egy idő óta szives lett a viszony, annyira, hogy a pápa már arra gondolt, hogy nunciaturát szervez Pétervárról. De a jó viszonyok hirtelenlél vége lett. A vilnai püspök megrendszabályozása miatt ingerült jegyzékállítás történt a Kuria és az orosz kormány közt, aminek következtében a Vatikán azt az értesítést kapta Pétervárról, hogy a szentszéki orosz követséget megszünteti, mintán meggyőződött arról, hogy az az intézmény abszolúte fölösleges. Helyette a kvirináli orosz nagykövetségénel fognak egy külön hivattal rendszeresíteni egyházi ügyek részére.

Exotikus mozgalom. Portugáliában nagy a riadalom, mert a gyarmatokról szomorú hírek érkeznek. Három portugál gyarmaton tört ki egyszerre a lázadás: az afrikai Loandában, Mozambique északi részén és az új-guineai öbölben fekvő St. Thomé-szigeten. A gyarmatok belsejében a bennszülöttek lelték az összes fegyvereket és eljogtatták az erőiket. A helyőrség nem képes leverni a lázadást és a kormány most sietve küld segélycsapatokat.

New-Yorkból jelentik, hogy a nyugat-indiai szigeteken mozgalom indult meg a birtokos-országban abból a célból, hogy a szigeteket az Egyesült-Államokhoz csatolják. Különösen Haiti szigetén élénk a mozgalom, de Cuba, Portorico, sőt Jamaica (angol birtok) is favorizálja ezt a tervet.

A franciaországi kulturharc.

Budapest, augusztus 4.

Amily vakmerően küzdenek a francia klerikálisok az egyesületi törvény alkalmazása ellen, épp oly szántán védik a felvilágosodást és az emberi jogokat a radikálisok és a kormány. Alig mulik nap, hogy a Combes-kabinetnek ez vagy az a tagja ne tenne bizonyoságot a kormány férfias elszántságáról. Tegnap Felletan tengerészeti miniszter beszélt erről a küzdelemről Marseilleben. Azt mondta, hogy a reakció ellen irányuló politika az egyetlen helyes, amelyet a minisztériumnak követnie kell. Ez az a politika, amelyet a választás alkalmával bejelentettek és tartalmazza mindama reformokat, amelyeket a radikális párt megígért. A miniszter a klerikalizmus kérelmetlen ellenségének vallja magát a nélkül, hogy a maga számára a hazafiság monopóliumát kívánja. Beszéde során az első köztársaságot, amely Hoche tábornok vezetésével meg tudta tartani Franciaország Elzász-Lotharingia birtokában, összehasonlította a császársággal, amely nyolcvan évvel később nyitva hagyta a határt az ellenség előtt és előidézte Franciaország területi kisebbedését. Ma a klerikalizmus más eszközökkel él. Csak így magyarázható meg, hogy a múlt vasárnap társaságbi helygyek a Place de la Concordeon összegyűlekedtek, hogy élénkeeljék a *Marsailleset*. Mi nem fogunk, ugymond, Canossaba menni és nem fogjuk elfeledni, hogy atyánk a vallásos tévhitet ellen viselt harcban meghódították a világot és azok helyébe humanitást és szabadságot tettek.

Hasonló szellemben tüntettek tegnap a radikálisok Párisban. *Daulet* Etienne halálának évfordulója alkalmából antiklerikális tüntetés volt, amelyben szocialisták, liberálisok és szabadművesek vettek részt, hogy az arisztokrata bélygek nyilatkozataira feleljenek. A rendőrség széleskörű intézkedéseket tett és szigorú rendelkezéseket adott ki, hogy a zavargást megakadályozza. Nem engedték meg, hogy a tüntetők ötven főnél nagyobb csoportokban *Daulet* szobra előtt elvonuljanak, beszédet nem volt szabad mondani, sem zászlót vinni. Együttal azzal fenyegetőzött a rendőrség, hogy minden a vallás ellen irányuló kiáltást letartóztatással torol meg. E körülmények között a politikai tüntetés a törvényes rend határain belül folyt le.

A szabadművesek jelvényüket helyezték el a szobor talapzatára, vörös virágból font háromszöget, amelynek szalagján ez a fölírás volt olvasható: *A. a. arrendissement antiklerikális ligája Daulet Etienne emlékének, akit a papok máglyára küldtek.* A tüntetők azt kiáltották, hogy *Éljen a hőzetársaság, le a papokkal!* Egy másik csoport vörös koszorút tett le a szoborra, s a koszorú szalagján nagy, aranyos betűkkel ez a fölírás volt olvasható: *Az emberi jogokért.* A tüntetésen mintegy kétezer ember vett részt, akik az Internationálét énekeltek. Ötven emberből álló csoportokban elvonultak a szobor előtt és azt kiáltották: *Le a papokkal!* Az egyik csoportban azt kiáltották: *Adjátok férjhez az apácákat!* Miközben a tüntetők a St.-Germain- és St.-Michel-boulevardokon énekelve és kiabálva elvonultak, sok ezer önyire megszaporodott az embertömeg. A néptömeg nagyrészt helyeselte az antiklerikális tüntetést. A hosszú menet a rendőrök és kivánsiak sorfala között haladt a St.-Germain-boulevardon. Az egyes csoportok példás rendet tartottak és csak kevés eset fordult elő, hogy egyesek nem engedelmessékedek a rendőröknek. A Bastille-téren a tömeg viharos tüntető kiáltásokkal ünnepelte a Bastille ostromát. A Fürstenberg-utóban a tömeg meg akarta rohanni az iskola testvéreinek ott levő kolostorát és iskoláját. Egy peró alatt beverték az iskola ablakait, de a rendőrség még idejében közbelépett és megakadályozta, hogy a tüntetők behatoljanak a kolostorba. Az egész tüntetés alatt csak néhány embert tartóztattak le.

A vidékről érkezett táviratok a kongregacionista iskoláknak Isère, Loire, Tarn, Ardèche és Vaucluse megyékben történt bezárását jelenti. Több községben a tömeg tüntetelt a kormánybiztos ellen. Vienneben (Isère-megye) az eljáró külön-biztosnak, tekintve a környékbeli 400 löny tömeg ellenséges magatartását, amely közáppal fogadta a csendőröket, vissza kellett vonulnia a nélkül, hogy dolgát oivégezte volna. Bonnet községben Miribel tábornok unokaöccse *kétszer is letelep az iskolán alkalmazott pécseket,* amiért a csendőrség letartóztatta.

A klerikálisok jövendő taktikájáról felvilágosít egy interview, amelyet a párisi *Gaulois* közöl. A lap

szerkesztője beszélt Coppéval és Lerolle képviselővel az egyesületi törvény ellen szemben kifejtendő ellenállás szervezéséről. Coppé az *afiófészet megtagadását,* az összes kereskedők bojkottálását, akik a kormány hívei és az összes betételek a *takarékpénztárakból való visszavonását* ajánlja. Lerolle általánosságban osztozik Coppé nézetében, de a bojkottálást lehetetlennek tartja.

Chambery, augusztus 4.

Minthogy *La Motte-Servoleux*ben az apácák vonakodtak a rendőrséget beeresztetni az iskolába, a rendőrség lebontotta a falkeřítést. A biztos behatolt az intézetbe és kényszerítette az apácákat az épület elhagyására. Vagy háromszáz ember, akik az iskola előtt egybegyűletek, ovációkban részesítette az apácákat.

Páris, augusztus 4.

A kongregacionista intézetek bezárása egyre tart és számos megyében incidens nélkül folyik.

Az angol koronáció.

Budapest, augusztus 4.

Serényen folyik Londonban a Westminster-apátásg környékén a koronációra való készülődés. A szertartás a király gyengékedése folytán nagyon egyszerű lesz, a koronázási menet is igen rövid, úgy hogy a kivánsiaknak valóságos versengőnk kell, hogy helyet kapjanak. A helyek ára ennélögvá ismét *meglehetősen nagy.* Huszonnegy koronán alul egyáltalán semmiéle hely sem kapható és jó helyért hatvan forintot, de többet is szivesen fizetnek. Most azonban óvatossabbak a bérlők. Okulva a múlt vesztéségen, kikövik, hogy abban az esetben, ha a koronázó menet elmarad, az általuk fizetett bér egy részét vissza kell kapniok. Egyáltalán észrevehető, hogy a *közönség nagy bizalmatlansággal fogadja a hivatalos jelentéseket* és egyre fölmerül az a hír, hogy a koronázást *másodszor is el fogják halasztani.* Csak azóta lett az általános fölőlgés kedvezőbb, amióta megtudták, hogy a király már járn próbál és pedig sikerrel.

A hivatalos program, amelyet éppen most adtak ki, azt bizonyítja, hogy az ünnep, bár a király erejének és egészségének megkímélése végett jelenlékenyen megrövidítik, pompában és fényben semmi-ben sinos *mögötte* az eredetileg tervezett ünnepnek. A brit birodalom előkelő állami méltóságai most is megtartják helyüket, legppompásabb az a csoport lesz, amely a király közvetetlen környezetét szolgáltatja: a királyi udvar legelőkelőbb hivatalnokai, a hadsereg és a hadtengerészet fejei, a tábornokok és a király adjutánsai és mindenekelőtt az indiai fejedelmek, gyémánttal és gyönggyel elárasztott oszilgó ruhájukban.

E meneten kívül, amelynek központja a királyi pár lesz, még két másik menet is halad a Westminster-apátásghoz. Az egyik tíz óra harminc perckor indul el a Buckingham-palotából, a másik tíz óra negyvenöt perckor indul utnak a York-House-ból, a walesi herceg rezidenziájából. Az első meneten lesznek az idegen nemzeteknek fejedelmi személyei, akik az angol királyi házzal rokonságban vannak. Így a nyolcadik koesóban, amelyet hat lekele ló huz, *Henrik* porosz herceg, a *dán trónörökös,* valamint a *Spartan* herceg és hercegné fog ülni. A menetben ott lesz továbbá a *meklenburg-streitsi nagyherceg* és nagyhercegné, a *hesseni nagyherceg,* a *conauhti hercegné,* *Keresztély* schleswig-holsteini herceg és a *felesége,* a *román trónörökös* és a neje, valamint *György görög herceg.* A második meneten, amely a York-House-tól indul el, csak egy koesi lesz és ebben a *walesi hercegi pár* fog ülni. A koesi katonai kísérettel halad.

A fődéklődés a király menete felé irányul és az általános kivánsiságot csak fokozza az, hogy a hadsereg vezérkarának élén a menetben Lord *Kitchener* lovagol. Több más tábornok és nagyobb rangú tiszt, aki részt vett a dél-afrikai háborúban, szintén megmutatja magát ez alkalommal a közönségnek. Szinte magától értetődik, hogy Lord *Roberts* a hadsereg tábornagjait fogja a menetben vezetni.

A menetekben, valamint a koronázó ünnepséggel közvetlenül összefüggő katonai parádékban összesen 1327 tiszt, 23.139 altiszt és közember, 2080 zenész vesz részt. Ezek közül 92 tiszt és 1024 ember az indiai bennszülött hadsereg képviselője, 99 tiszt és 1488 ember pedig a gyarmati csapatokhoz tartozik.

Ami a menetet illeti, úgy látszik, hogy a király elhatározta, hogy ragaszkodik a megállapított programhoz. Valószínű is, hogy egészen véleménye megengedi ezt a ragaszkodást. De az orvosok véleménye szerint még nagyon kérdéses, vajjon *lehetőség lesz-e, hogy a király a szertartásos nehéz ruhában a trónhoz menjen és lépéselőt fölhataladjon.* Ha az orvosok ezt az utolsó pillanatban nem engedik meg, akkor *gyaloghintón viszik a királyt, de a koronázást semmi esetre sem halasztják el.* Vajjon elég erős lesz-e a király arra, hogy szemlét tarison a gyarmati csapatok, azt most még nem

udják. Politikai szempontból kívánatosnak mondják e szemle megtartását, mert az indiai csapatok lealáznak tartanak, ha nem láthatnák szemlől-szembe uralkodójukat.

New-York, augusztus 4.

A New-York Herald értesülése szerint *Edvárd királyt a koronázás után másodszer fogják megoperálni*. Az orvosok ugyanis megállapították, hogy *újabb vakbélgyulladás tünetei* mutatkoznak, miért is föltétlenül szükségesnek tartják a vakbéli kiirtását. Ez az operáció azonban nem lesz olyan veszélyes, mint az első.

HIREK

Budapest, augusztus 4.

— BUDAPESTI NAPLO. Julius 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A bolgár fejedelem Magyarországon. *Ferdinánd* bolgár fejedelem szombaton délután *Poprádra* érkezett, a honnan kísérelével együtt kocsin *Toporcellára* hajtatott vadász-kastélyába.

— A kereskedelmi miniszter Budapesten. *Lány Lajos* kereskedelmi miniszter ma reggel *Stócs-fürdő*-ről ahol beteg feleségét látogatta meg, visszaérkezett Budapestre.

— Diszbedé a miniszterelnöknél. A király születésnapjának évfordulóján, augusztus 18-ikán *Széll Kálmán* miniszterelnök budai palotájában délután három óra körül diszbedé lesz, amelyre az állami és katonai hatóságok fejei és a külföldi notabilitások hivatalosak. A meghívók a diszbedére ma küldötték szíjjel.

— A néprajzi osztály vezetője. *Jankó János* elhunytával megüresedett a Nemzeti Múzeum néprajzi osztályának igazgatói állása. Amíg ezt az állást betöltik, *Szalay Imre* miniszteri tanácsos a Múzeum igazgatója az *gatói* teendőket *dr. Semayer Vilbald* segéd-*őrt* bízta meg.

— A spanyol anyakirályné Bécsben. Bécsből táviratozzák, hogy *Mária Krisztina* spanyol anyakirályné leányával, *Mária Terésia* infánsnővel ma délután ideérkezett. A pá yaudvaron a spanyol nagykövét fogadja. A királyné csakhamar tovább utazott Badenbe.

— Költők szövetkezése. Költőnek lenni, úgy látszik, Németországban sem jelent fényes kastélyt, négyes fogatot és dus pénzpalotát. Az a felhívás legalább, amelyet Németországnak egy sereg neves költője bocsátott ki a *Feder*-ben, a költők szaklapjában, erre lehet következtetni. Szövetségbe szölik a lírai költőket, egyszerűen helyzetük javítására. A kiadók ugyanis, s általában azok, akiknek az a feladatuk, hogy a költészet alkotásait közlésre elfogadják és terjesztik, szűken mérnek egy kicsit a versekért a márkát. Ezért kell a költőkartel, amely majd gondoskodik arról, hogy a lírai költeménynek elvisehelhet legyen a tartifája. Hogy a mozgalom komoly, arra elég bizonyosság az alábbi névsor, amely a felhívást jegyezte. Ime, a következők azok, akik a kezdeményezésért felelősek: *Otto Julius Bierbaum, Karl Busse, Rikhard Demel, Hugo von Hofmannsthal, Gustav Falke, Arno Holz, Detlev von Liliencron.*

— *Henrik* herceg, mint életmentő. Kéltől táviratozzák, hogy *Strohmeyer* osztrák léghajós léghajója, amelyben a tulajdonoson kívül még két ember ült, a kieli kikötőben a vízbe zuhant. A léghajó utasait tengerészek mentették ki, *Henrik* porosz herceg vezetésével.

— *Árpád-ünnep Pusztaszere*n. A pusztaszéri Árpád-Egyesület hazafias Árpád-ünnepet rendezett vasárnap csiási közönség jelenlétében. Az ünnepélyen *Szeged* város hatósága és egyesületei képviselték magukat. Az ünnepély színterén fellépett sátorban *Várady Gyula* áldozópap misét mondott, azután következett az Árpád-ünnep és a hét vezér ifjárnak felavatása. A szegedi daloskór óségi magyar dalokat énekelt. *Pósa Lajos* lelkes éljenések között szavalt a el alkalmi versét, végül *Becsey Károly* mondott ünnepi beszédet.

— *Haris Pál* hagyatéka. Görög lapok egy Budapesten elhunyt *Charisis* nevű görög hagyatékáról írnak, mely a görögországi hatóságokat foglalkoztatja. A hagyaték *Haris Pál*-é, a volt budapesti görög főkonzulé, aki nagy vagyonából több alapítványt tett egy a görög, mint a magyarországi közölkökre. Mint-hogy a végrendeletet a rokonok megtámadták, a görög kormány *Vitiris* triesszi főkonzulát bízta meg az ügy alapos megvizsgálásával és azzal, hogy az ebben folytatandó előzetes tárgyalásokat vezesse. *Vitiris* szeptember hó 20-ára tüzte ki a tárgyalást Budapesten. melyre Görögországból az összes érdekelt feleket megidéztek.

— Gyógyyszerész-gyakornoki vizsgák. A közegészségügyi körvény értelmében a gyógyyszerész-

gyakornoki vizsgálatokat augusztus második felében tartják meg a fővárosban. Jelentkezni szóval vagy írásban lehet *dr. Lengyel Béla* miniszteri tanácsosnál, a vizsgáló-bizottság elnökénél.

— Mindenféle dudás megféré egy oszárában. Csehországban a pankráoi fegházban jó szolgálatot tett az igazgatóságnak egy rab. Valószínűleg nem tisztán csak az igazságszeretet szempontjából vállalkozott arra, hogy leleplezze a fegházban lappangó panamát, hanem ez mindegy. A iódolog az, hogy nagy gazságok süttek ki az ő révén. Börtönőrök és fegyencek összejátszta a rabunka elsikkasztásában s a rab ezt a titköt leplezte le. A vizsgálat beigazolta, hogy igazat mondott följelentésében s most egy csomó börtönört elosaptak, egy csomó rabot pedig még alaposabban belakoltak.

— A szegény ember gyermeke. A szegény ember gyermekéről gondoskodni talán még fontosabb szociális szükség, mint amilyen magánunk a szegény embernek, a ma emberének sorával való törődés. A gyermek a jövő, a közel jövő és a messze jövő, mig mi magunk már csak eléldegéljük valahogyan, akárhogyan az emberöltőből azt, ami hátra van. Rettenetes bün: a gyereken tisztán csak a gyermeket, a jelen-téktelen, ez idő szerint még haszontalan emberpalántát látni, holott ez a ma még a lábaink alatt nyüzsgő kis emberek hada a jövő társadalma. Munkása, henyeje, hasznosa, haszontalanja, tisztos és tisztességtelen összetétele a jövő generációinak, a szerint, ahogy meggyurjuk a gyereken formákba idomítjuk a ma még viasz-lágyságu kis egyéniséget. A szegény ember gyermekéről való gondoskodás nem a filantropia, hanem a józan számítás munkája. Jövendőt építünk bennük a világ számára s világot a magunk gyermekei köré. Két szempont, amik közül legalább egyet mindenki megért. A másodikik, hogy a magunk gyermekei számára tesszük könnyebbé azt az életet, amit már nélkülünk élnek le, ha munkássá, hasznossá, józanná neveljük a társadalmát is. Sajnos azonban, ez a feladat nagy általánosságban el van hanyagolva minálunk. A szegény munkás gyermeke a senki jószága. Az utca porában, sarában cseperedik le abba a korbá, amikor magába veszi valami műhely vagy gyár s első nevelője, az utca, befolyásolja az egész életét. A határozottabb egyéniségek kiválnak a tömegből, de maga az így nevelkedett emberanyag a maga egészében sohasse válhatna olyan hasznos társadalmi tényezővé, mintha az emberi gondviselés vette volna kezébe mindjárt az első nevelését, nem pedig a sikkátorok. Még Budapest is szegény az óvóiskolák dolgában. Ötmillió koronánál több költ esztendőnként az iskoláira s ebből a nagy summából aránylag kevés jut annak az intézménynek a fenntartására, amelyben a gyerekek a kultúrét levogetjébből az első és legfontosabb lélegzetvételhez jutna. A legutóbbi hetek undok eseményei igazolták be azt a szomorú tényt, hogy a budapesti szegény ember gyereke az utca mocsarjában él. Olyan törvény lett ez, hogy még annak a gyerekeknek is az utca a tanyája, akire talán vigyázhatnának odahaza is. S ennek természetesen az a legfőbb oka, hogy nincs elég óvóiskolánk. A mai magisztrátust nem igen terhelhi mulasztás ezen a téren, de annál silányabb az a felfogás, amelyet mindezeidig követtek a főváros urai. Jutott mindenre, de óvodára nem, és most a főváros anyagi erejét meghaladó arányban kell fokozatosan jóvátenni a régi bünt. A főváros anyagi erejét, ... mert a társadalom ma már olyan nagyon el van foglalva a maga mindennapi gondjával, hogy képtelen a főváros segítségére menni. A megélhetés nehézségei igénybe veszik mindenkinke az anyagi erejét és a főváros teljesen magára van hagyatva az iskolák fenntartása dolgában. Az állam se járul hozzá a terhelhez. Ilyenformán csak méltánylással adózhathunk az olyan, a szükséghez mérten nem is kielégítő eredményekért is, amelyekkel évről-évre fejlesztik a szegény ember gyermeke számára alkotott intézményeket. Be kell látnunk, hogy egyszerűen nem lehet pótolni sok esztendő mulasztását s be kell látnunk, hogy a legjobb uton haladunk a felé az ideális állapot felé, hogy ne legyen utcsyeregy Budapestben. A polgármester jelentéséből győződtünk meg erről. E szerint a múlt évben két óvóiskolát nyitott meg a főváros, a jövő évben pedig a Mester-utcaiban, az Erkel-utcaiban, a Maglódi-utcaiban, a Szent László- és Vörösváry-utcaiban nyitnak új óvóiskolákat. Két év alatt tehát hét új óvóiskola. Csak legyen minél több. Szükségünk van rájuk.

— Az Újságrók Egyesületéből. A Budapesti Újságrók Egyesületének segítőalap igazgatótanácsa ma délután *Cziklay Lajos* elnöke alatt ülést tartott. Az igazgatótanács a cirkvencaí Therapia gyógyintézetben nagylelkűn felajánlott alapítványi helyre augusztus hóban egy fővárosi hírlapírók küldött ki; segélykölönsön és segély címen 800 koronát szavazott meg és végül több folyóügyet intézett el.

— Elkobzott lapok. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A fővárosi napilapok már két év óta kíséreléssel csomagokban küldik a lapokat Gödöllőre, ahol kibordókkal kézbesítetik azokat. A postaigazgatóság egy föjlesztés alapján szombaton és vasárnap az összes lapokat a törvény értelmében elkobozta, úgy hogy e két napon át senki sem kapott újságot Gödöllőn. A nyaralók, akiknek naponta mintegy 3000 újság jár, ez ügyben mozgalmat fognak indítani.

Előrebocsátjuk, hogy ez a közlemény, amely nyilván a megkardosodott előfizető-közönség köréből ered, teljesen megfelel a valóságnak. Kérdés most már, vajjon a postaigazgatóság csakugyan helyesen járt-e el, mikor a lapokat kíméletlenül elkobozta. Megvalljuk őszintén, mi nem tudjuk megérteni e nagy buzgalmat és nem találunk rá ménteséget még a törvényben sem, amelyre a nagyérdemű postaigazgatóság hivatkozik. Hiszen a Budapest környékén nyaraló előfizetők mind kibordók útján kapják meg lapjaikat; így kézbesítették természetesen Gödöllőn is, mert a kézbesítés ily módja felett meg legjobban az előfizető-közönség érdekeinek, amely méltán követelheti meg azt, hogy a lehető legrövidebb idő alatt jusson lapjához. A mai vasuti menetrend ezt Gödöllőre nézve teljesen kizárja, mert a személyvonat csak 9 órakor érkezik meg Gödöllőre, postai kézbesítés mellett tehát az előfizető legkorábban 11 órakor juthat lapjához. Egészen más volna az eset, ha Gödöllőre a gyorsvonat is szállíthatnák a lapokat és a gyorsvonat meg is állna Gödöllőn, de mig ez meg nem történik, a lapok kénytelenek voltak a kézbesítésnek oly kíméletlenül megtorolt módját alkalmazni, hogy előfizetők igényeit kielégíthessék. Minden tekintetben modern, gyors és észszerű intézkedés volt ez, a minnek bizony rák nekiszegzeni a törvény ridég paragrafusait. Ismételtük, a lapok a kincstárt megkardosítani nem akarják, sőt tudnák rá esetet, hogy éppen a lapok álltak az első sorban, amikor a magyar postai intézmény fejlesztéséről volt szó, de a lapok épp oly őnzetlenül szolgálják a nagyközönség érdekeit is és ebben joggal számíthatnának a magyar posta előzékenységére. Ami végül a gödöllői előfizetők mozgalmát illeti, melléjük fognak állni az összes lapok, hogy a most megtorolt kézbesítési rend továbbra is megmaradhasson és ebben számitanak a rosszul informált postaigazgatóság támogatására is.

— Katonák és rendőrök harca. Az éjszaka vagy harminc részeg katona garázdálkodott a Remetegyárban. Egy rendőr esőndre intette őket, amire rátámadtak. Csakhamar három rendőr termett ott s amikor a katonák kibuzták oldalgyverűket, ők is kardot rántottak. A csetepatéban három katona megsebesült, a rendőröknek nem lett bajuk. Az egyik sebesült állapota olyan súlyos, hogy az István-kórházba kellett vinni. A rendőrség és a katonai hatóság megindította a vizsgálatot.

— Orvosok gyűlése. Az orvosi szövetség ezidei orszáros kongresszusát szeptember 7-ikén tartja meg *Új-Tátrafüreden*, ahonnan a résztvevők tanácskozáskor befejezték kirándulást tesznek a Tátra-vidék legszebb pontjaira. Jelentkezések *dr. Bitoók Zsigmond* titkárhoz (VIII. Zerge-utca 17. sz.) intézendők.

— Szanatórium Rákón. Szakkörök figyelemzetésére gróf *Keglevich* régebbi idő óta tanulmányoztatta rákói birtokán a klimatikus és geológikus viszonyokat, amelyek e helyet különösen alkalmasnak mutatják gyógyhely alakítására. Gróf *Keglevich* meghívására ma szakemberekből álló társaság jelent meg Rákón s a gróf vezetés alatt a vadregényes Boldva völgyét beható vizsgálat tárgyává tette, *Dr. Tauszky Ferenc* egyetemi magántanár, a sanatórium-egyesület titkára, aki a vidéket minden szempontból tüzetes vizsgálat alá vette, a helyet egy tüdőbeteg-szanatórium felállítására felette kedvezően találta s egyszersmind *Bálint* és *Jámbor* műépítőket egyetemben a helyet, is pontosan kijelölte. *Dürly Béla* a környék hegyi forrásait tanulmányozta s konstataálta, hogy a kitünő víz nemcsak a tüdő- s ivóvíz-szükséglet elégíthetné ki, de villamosvilágítási célokra is elegendő volna. Az érdeklődés a létesítendő telep iránt nagy s a mai szemlén egy pénzcsoport megbizottja is résztvevett. A telep kiterjedt, védett erdővel, sántájával, a Boldvával és turbinák által emelt tával az ország vlegsebb pontjai közé tartozik.

— Az anyakönyvi kivonat. Augusztus hónapban, de különösen szeptember hónap első napjaiban, az iskolázásra kötelezett gyermekek születési anyakönyvi kivonatait olyan tömegesen szokták kiváltani az anyakönyvvezetőségen, hogy a kiváltás nem történhetik meg a kellő időben. Az anyakönyvvezetőség tehát arra kéri a szülőköt és gyámokat, hogy az iskoláé előjén szükséges anyakönyvi kivonatokat lehetőleg már most szerezzék be.

— A hegyek áldozata. Zürichből táviratozzák, hogy *Zermattban Maas Lajos* úlnök, aki Berlinből érkezett oda és vezető nélkül ment egy turista-kirándulásra, eltűnt. A turista-egyesületek felkutatására expedíciókat küldtek ki.

— **Arad első anarkistája.** Az adóhivatal foglaltatott egy aradi üveges-legényről, aki hátralebék volt. Az üvegeslegény tiltakozott, ellenkezett, nagyon azon volt, hogy békében hagyják. Kért kétheti halasztást, hivatkozott arra, hogy ő magyar, azonkívül aradi lakos, tiszteltreméltó családjára. Hiábavaló volt mindez az argumentum. Végül, mikor már semmi sem használt, akkor valami nagyon fenyegetőt emlegetett. Majd a nemzetközi szervezet, majd az megteszi a magáét! . . . De a végrehajtó bizony erre sem ijedt meg, s akkor csapott le a legsúlyosabb argumentummal:

— Hát jól — mondotta. — *Eddig csak szocialista voltam, most már anarkista leszek!* Arad első anarkistája én leszek! . . .

Igy kapta meg Arad a maga első anarkistáját.

— **Az Aranysszav új hídjá.** Egy jó ideje huzódó terv valósul meg nemsokára Törökországban. A terv az, hogy Stambul Galathalá megtelelő új híddal kapcsolják össze, amely a modern technika vívmányaival legyen felszerelve. A török kormány elé már sok tervet is nyújtottak be. Most végre, mint Konstantinápolyból jelentik, a tengerészeti minisztérium döntött s egy francia cég tervét fogadta el, amely a legjobban felel meg. E terv szerint az új hid négy méterrel szélesebb lesz, mint a mostani. A közepén három iv nyílása lesz az új hídnak és a közepén fekvő ivnyílás mozgatható lesz, hogy a nagyobb hajók ki- és bemehessenek. A kisebb hajók a hid minden nyílásán közlekedhetnek majd. Az új hidon omnibusz-közlekedést rendeznek majd be. A hid mindkét oldalán, kivéve a középső nyílást áruvasutakat, kávésbódékat létesítenek. Az új hid tervét már előterjesztették a szultánnak, aki azt irádával jóvá hagyta.

— **Szaj és mogyorópáloa.** Az egyikkel egy tizenhat éves leányt, a másikkal egy tizennyolc éves legényt hagytak helyben. A naspángolást két apa végezte s a dologban szerelem is játszik, meg egy kis öngyilkossági szándék is. A fiatalok boldogtalankodtak a szerelmeben s megszököve hazulról, a szomszédos Szeghalomban egy kocsmái szobában mulatozni akartak még utóljára, hogy aztán végezzenek az élettel. Egy szál cigány huzta. Aztán berontottak az apák, akik valahogy megtudván, hová tűntek el gyermekeik, kocsira szálltak és még idején megérkeztek a kocsmába. A testi lenyitékét előbb a leány apja végezte, ami a szerelmes legényt felbuzdította készített. Revolvert rántott, csak hogy akkorra berontott az ő apja is s elvette tőle a veszedelmes fegyvert. Végül rávert alosapon a mogyorópálcával. A fiatalok perze hazakerültek, kiki a maga hajlékába. Hogy egymásé lesznek-e, azon ezekután ráér tanácskozni a két gyorskezi apa.

— **Hamisított rendelés.** A minap a Pesti hengermalomban három napszámosforma ember jelent meg teherzállító-kocsival és Weisz Miksa lisztkereskedő rendelőívének felmutatásával huszonöt zsák lisztet kértek. A kereskedő nevelésénél kívül az üzleti bélyegző is rajta volt az iven s a malom gyantlanul kiadta a lisztet. Amikor azonban Weisz Miksa számlája megterheléséről értesítették, a kereskedő kijelentette, hogy mitsam tud a rendelésről, bizonyára család történt a nevével. A malom főjelentést tett a büntetőbíróióságon s a nyomozás során kiderült, hogy a huszonöt zsák lisztet Weisz Jenő kereskedő vette meg, a nélkül, hogy tudta volna, hogy lopott poriókat vásárolt. Megvallotta, hogy Váradi Lajos volt kereskedősegédétől vette a lisztet, akit a rendőrség kinyomozott. Váradi Lechner Dezsőt vallotta társának s azt mondotta, hogy az volt a család, ő csak a szállítástban segített, nem tudva, hogy család van a dologban. A rendőrség kételkedik Váradi vallomásában s ma letartóztatja; társai még nem kerültek meg.

— **Házasság.** Löwenstein Miksa M. Á. V. hivatalnok eljegyezte Reiner Aranka kisasszonyt Budapesten.

— **Öngyilkos hadapród.** Nagyváradról táviratozzák: Jobb Fancsaly Lajos, a nagyváradi hadapródiskola végzett növendéke, aki most állott tisztihelyetessé való kinevezetése előtt, tegnap szolgálati fegyverrel löbellette magát. A golyó a fejét roncolta össze a szerencsétlen fiatalembernek, aki azonnal meghalt. A mindig jókedvű és minden tekintetben rendezett viszonyok között élt fiatal ember öngyilkosságának okát nem tudják. Egy barátjának levelet hagyott hátra, amelyben azt írja:

— Meg kell halnom, mert adott becstelenszavam szerint augusztus 20-án egy oly dolgot kellene lelepleznem, amely két egymást szerető szívet tönkretene.

— **A hannoveri saktorna.** A mai tizenkettő fordulóú tudósítónk a következőket táviratozza: A mai nap szonziációja Janovszki veresége Misonnal szemben. Csiginor francia pártit nyert Cohnolt, Pillsbury vezérrel-pártiban megverte Lewint és így Janovszkival egyenlően áll Napier legyőzte Popielt.

Gunsberg francia pártiban megverte dr. Ollandot, Woli spányol játszmában legyőzte Marshallt, Gottschall orosz pártit nyert Süchtingolt. Az Atkins-Mieses-té e vezérései játszma remis-vel végződött, míg a Bardeleben-Sviderski francia játszma egyenlő hadállásban félbemaradt és valószínűleg remis-vel fog végződni. A torna állása a mai tizenkettő forduló után a következő: Pillsbury és Janovszki 8 (1); Wolf 8; Marshall 7 1/2; Mieses 7; Atkins 6 1/2 (1); Gottschall és Napier 6; Swiderski és dr. Olland 6 1/2 (1); Cohn 5 1/2; Bardeleben 5 (2); Lewin 5 (1); Gunsberg 5; Csiginor 4 1/2 (1); Popiel és Mason 3 1/2; Süchting 3 (1).

— **Halálozás.** Perczel Dezső országgyűlési képviselőt és családját súlyos csapás érte, tizenkilenc éves leánya. Perczel Edith tegnap meghalt Bonyhádon. A gyászoló szülők fájdalomában, amely alig behegedt sebeket szakít föl, Toinavármegye közönsége Perczel Dezső tisztelői igaz részvételt osztoködnak. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Bonyhádi Perczel Dezső val. belső titkos tanácsos, a bonyhádi kerület országgyűlési képviselője saját, valamint neje szül. Perczel Julia és gyermekeik: Aurél, Dezső, Béla, Bertalan és Irma nevében bánatlehes szívvel tudatja, hogy felejtethető, kedves leányuk, illetve drága jó testvérük Perczel Edith elte tavaszán 19 éves korában hosszu szenvedés és a halotti szentesítés átutas felvétele után folyó évi augusztus 3-án hajnalban jobbléte szerendült. Drága hmvai folyó hó 5-ik napján délelőtt 11 órakor fognak Bonyhádon beszenteltetni és az ottani sírbanban elhelyeztetni; az engedszelő szent mise pedig ugyanaz nap délelőtt 10 órakor fog a bonyhádi és folyó hó 6-án reggel 9 órakor, a cziki kegyuri templomban bemutatattni. Kelt Bonyhádon, 1902. évi augusztus hó 3-án. Aidas és béke kísérje őket!

Sopronból táviratozzák: Lelky Demeternek a premontrai kanonok-rend perjelének temetése ma délután ment végbe Csornán. A szertartást Mohl Antal győri címzetes püspök végezte. A premontrai rendet Kunz Adolf prépost s azonkívül a rend összes székházainak küldöttsége képviselték. A bencések részéről Fehér Ipoly pannonhalmi főapát jelent meg a rend számos tagja élén. A vármegye képviselőletében Baán Endre alispán jelent meg és ezenkívül egy polgári, mint egyházi részről rendkívül sokan kísérték el a magyar premontrai rend nesztorát utolsó útjára.

Fefjér Jenő fővárosi kereskedő huszonnyolc éves korában meghalt Budapesten. Az elhunyt a kőbányai serteskereskedelmi csarnok vezető egyénisége volt s halála széles körökben részvételt kelt.

— **Pusztító jégverés.** Nagy-Szöllősről jelentik: Vasárnap délután fél óráig tartó galambtojás nagyságu jég esett, amely óriás kárt tett a tengeritermésben, szőlőkben és gyümölcsfákban. A városban egyetlen ép ablak sínes. Az üvegkereskedők nem is képesek a szükségletet fedezni. A pusztítás, amelyet a jégverés okozott, szinte leírhatatlan. Négy embert a mezőn a jég ogyonvert. A buszakazlakat a szélvihar szétverte s a rendkívüli jégverés a baromállományban is igen jelentékeny károkat okozott. Az utcákon jajveszékelve szaladgáltak a kárvaltoit emberek, akiknek csaknem egész termése tönkrement.

— **A hollói talicskás felesége.** A szegény beteg töt asszony nincs többé. Meghalt. És itt helyén volna, mint olyan sokszor megtörtént már, hogy a szép és nemes emberi érzés ritka példáját, rendkívüli megnyilatkozását formáját még erősebb színekkel dicsérjük, amikor ilyen bánatos akkordban végződött. De hát ez az eset egészen nyilvánvalóan árasztja magából a mély szomorúságot, s annyira hiábavaló, szavakkal fokozni még a megható történet vizsgálatosságát. A töt felesége beteg lett, a töt fel akarta hozni az ő hiteztársát a budapesti híres orvosokhoz. Máképpen nem ment a dolog, fogta magát, talicskára rakta és így tolt el Hollósról egészen Budapestig. Azaz, hogy csak a vámi. Ott felmondta a szolgálatot a jármű és a betegszállítást átvették a mentők. Az orvosok, akiknek a kezébe került a beteg töt asszony, bizony megilletődtek a histórián annyira, hogy amit emberi tudás csak produkálhat emberi buzgósággal és fáradhatatlansággal együtt, azt mind felhasználják a beteg helyreállítására. Hát nem menthették meg Csárán Maritki életét. A csudálatos talicskás utazás hiábavaló volt, Csárán Maritki meghalt. Holnap, kedden reggel temetik a Rókusból, s Froch János, az özvegyen maradt férj olyan gyászszal siratja, amelynek igazságában nincs az a halandó, aki csak egy pillanatra is kételkedni merne. Mindezt pedig megcsinálta az élet, ahogy éppen tetszett neki, s mint az ügyes regényíró, még értett ahhoz, hogyan kelljen a közönség lelkében egy kis fájó sajtást csinálni a befejezéssel.

— **Jótekönyvél előadás.** Sikertült nyári mulatságot rendezett Nagy-Maroson mult hó 26-ikán. Szombaton nagy áradással s kitárással Engel Zsiga több buda-esti nyaraló gyermekével egyetemben. A tündérek keresztánya című vígjátékot jól betanult s kedves játékkal adták elő, amelynek eredményét, 28 koronát, jelerésben az ingyente s felerésben a nagymarosi szegények javára hozának küldötték be a rendezők. A közreműködők, akik a jótekönyv oél sikerét előmozdították, a következők: Engel Zsiga, Schiesinger Jolánka, Engel Jenő, Almósino Alfréd, Link Zsiga, Blum Oliká, Liebner Oliká, Steiner Renci, Gombaszögi Friduska, Fürst Elvira, Steiner Dezső, Link Pál, Blau Eluska, Almósino Riki és Reich Franciska. A jótekönyv célra szánt összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

— **A sárga ember hódít.** Egy johannesburgi telegramm azt uságolja, hogy az éz ideig Transvaalnak nevezett területen az aranybányákat nem lehet megnyitni, mert a kafferek nem akarnak angol szolgálatba állni. Erre több nagy bányavállalat igazgatója elhatározta, hogy kínai munkásokat hozat. Ez a legolcsóbb munkaerő széles e világon Kínában rémségesen sok az ember, aki megszokta a nélkülözést s valóságoslag igavonó állat az igényeiben. S a kínai fajta azonkívül szörnyen szapora is. Ilyenfórmán könnyen megeshetik, hogy két-három emberöltő alatt a sárga emberek tömege nyomja el majd Transvaalban a fehér emberek társaságát. Új hódítás következik.

— **Elbocsátott szerkesztőség.** A *Magyarság* szerkesztőségének tagjai nyilatkozatot küldtek be hozzánk, amelyben tudatják, hogy a lap tulajdonos, Györfly Gyula országgyűlési képviselő egyszerűen elcsapta őket.

Mint a *Magyarság* című politikai napilap munkatársai mondja a nyilatkozat, ma reggel megjelenünk a szerkesztőség helyiségében és munkához akartunk látni. 9 óra után délelőtt megjelent dr. Györfly Gyula országgyűlési képviselő, a *Magyarság* kiadótulajdonosának meghatalmazottja, dr. Szántó s minden indoklás nélkül felszólított bennünket, hogy hagyjuk el a szerkesztőséget, mivel el vagyunk bocsátva a lap kötelekéből. Az elbocsátást tudomásul vettük, de követeltük hátralekés és a felmondási időre eső fizetésünket. Erre Györfly megbizásából a megbízott kijelentette, hogy Györfly sem a multa, sem a jövőre nézve velünk szemben semmiféle követelést el nem ismer. A sikerült csinyt egyébként a kiadótulajdonos a legjobb időben követte el, akkor t. i., amikor a felelős szerkesztő, Benedek Elek betegben, a fővárostól távol az ország szélén tartózkodik s nem állott módjában, hogy a kiadótulajdonossal szemben a szerkesztőség jogait megvédi. A kiadótulajdonos eljárását orvoslás végett a két hírlapíró, testület elé terjesztették.

A *Magyarság* szerkesztőségének tagjai.

— **Egy város megdorgálása.** A Pol. Ért.-nek jelentik Szabadkáról: Amire eddig a közigazgatásban nem volt példa, hogy egy egész város megrovás alá kerüljön, most megeshet Szabadkáról. A belügyminiszter ugyanis az ősszel egy 700 tagból álló deputáció kérésére szigorú vizsgálatot rendelt el a szabadkai városbázán s Butk Károly miniszteri osztálytanácsost küldte ki, aki azonban ott hallatlan állapotokat talált. Kiderült, hogy a város törzsvagyományból egy millió nyolcszázezer korona eltűnt s háromszor annyi miniszteri jóváhagyás, sőt közigyűlési meghatalmazás nélkül elkötötték. A főkönyvek évekre visszamenőleg meg vannak hamisítva s az ügykezelés a legemlémbb szabályokon is túleszi magát. A háztartás vitelében váratlan rendtelenség uralkodik. Felemlíti a leirat, hogy a vizsgálobiztos a törvényellenességét és visszaélések egész tömegének jött a nyomára. A tisztikar nagy része rosszhiszemű eljárásra hajlandó s a polgármester 13 évi hivataloskodása alatt meg nem engedett célokat szolgált. Burkoló pénzügyi műveletekkel károsították a várost, jutalmazásban részesítettek olyanokat, akiknél az ellenkezőre lett volna ok. Egyesek többszörösen is kaptak jelentékeny fizetési előlegeket, noha az előzőkkel is hátralekban voltak. A könyvekben hamis naplóciók és helytelen címek alatt nem létező tételek vannak bejegyezve, a zárszámadásokat a főkönyveknek meg nem felelő adatokkal állították össze.

— **Középor.** A Ferencvárosban három nap óta mind nagyobb a ribillió. A hiszékeny emberek nyíltan beszélnek a szörnyű csodáról, hogy tulvilági szellemek tartanak stációt a IX. kerületben. A csoda minden rejtelmességével a Ferencváros 19-ik számú házban játszódik le. Ejjel-nappal hull ebben a házban a kő az udvarra s a folyókra és senki sem tudja, honnét röpül a sok kő nyílesben, át az emeleten. Ma délután már óriási tömeg gyűlt össze a középorral megtelepített ház előtt s végre a rendőrség is beleszólt a titkos rejtelembe. Mit tehetett egyebet, házkutatást tartott a szomszédságban, de bizony nem akadtak a kövekkel szórakozó nyaraló nyomára. Így hát továbbra is titok maradt a titok. A tulvilági szellemekben való hitet a középor intézői egyre erősítik és sokan már a bűnökért kijáró bünhődést is hangoztatják. A titokzatos játékban mindenesetre az volna az igazi érdekesség, ha a budapesti középor azok intézőik, akik tavaly Nagyváradon keltettek rémületet. A kövel manipuláló szellemek Budapestre jövelele legalább tanúságot tenne arról, hogy mégis van idegenfoglalmunk, még szellemekben is . . .

— **Féltrevert harangok.** Észéről jelentik: Dolnji Miholjacban a minap zavargás ütött ki, mely könnyen végzetes kimenetelű lehetett volna. A faluban ugyanis megjelent a zálogolási-bizottság, hogy a Vuica- és Karasica-szabályozásra be nem fizetett összegeket végrehajtás útján biztosítsák. Hétköznap lévén, mindenki a mezőn, az aratási munkákkal foglalkozott, otthon csak gyerekek és aggok voltak. Mikor a bizottság megjelent, az otthonlevők félreverték a harangot,

FŐVÁROS

mire a künnoldozók mind beszaladtak a faluba s mikor meghallották, mi készül, fenyegető állást foglaltak el a hatóság emberekkel szemben s kijelentették, hogy nem engednek lefoglalni semmit. Mikor a bizottság látta a fenyegető helyzetet s a oszondprancsok is kijelentette, hogy emberei a tömeggel nem bírnak, visszavonult s feljelentette az esetet a megyei hatóságnak. A megyei hatóság rögtön falragaszok utján felszólította a falu népét, hogy a törvényes eljárást ne akadályozzák, mert különben erőszakot alkalmaznak s szükség esetén az ostromállapotot is kihirdetik. A nép között az izgatottság még mindig roppant nagy.

— **A rubel-hamisítók.** Varsóban tegnapelőtt több pénzhamisítót tartóztattak le, akik hamis ötszáz-rubelles bankjegyeket hoztak forgalomba. A pénzhamisítók letartóztatásáról most még a következő részleteket jelentik Varsóból: Néhány nappal ezelőtt egy eddig ismeretlen ember megjelent egy varsói bankban és orosz állami kötvényeket akart vásárolni. Az illető hamisított rubel-bankjegyekkel akart fizetni, de kisérte meghírsült, mert a bank tisztviselője észrevette, hogy a bankjegyek hamisítva vannak és értesítette a rendőrséget. Néhány nappal később a *Bincsevski*-bankház tulajdonosa állítólag egy ismeretlen megbízója részére a *Landau*-bankháznál huszonegyezer rubel értékű kötvényeket vásárolt és hamis ötszáz rubellesekkel fizetett. Csakhamar fülismerték, hogy a bankjegyek hamisak, mire *Bincsevskit* letartóztatták. Minthogy azonban sikerült valószínűvé tennie, hogy a kötvényeket nem a maga részére vásárolta, hanem mástól kapta a hamisított bankjegyeket, ismét csakhamar szabadon bocsátották. Ekközben *Odessában* több embert tartóztattak le, akik hamisított ötszáz rubellesekkel akartak forgalomba hozni és ezzel azután kérezerült az egész pénzhamisító banda.

— **Gyilkosság.** *Lipcsében* ma délután a rendőrség egy ládában egy körülbelül nyolcéves leány iszonyuan megcsontított holttestét találta. A vizsgálat eddigéig csak annyit derített ki, hogy a kisleány egy *Klein* nevű kereskedőnek a gyermeke. Az ügyészség lefoglalta a ládát a holttesttel együtt.

— **Legett üzlet.** *Steiner* József úpesti pálinkamérésében ma délután tűz támadt. Az üzlet a szomszédos lakás butoraival együtt leégett.

— **Cigányzene a Telefon Hírdombán.** Ma esti cigányzene-közvetítésével kellemes szórakozást nyújt előfizetőnek a Telefon Hírdomb. Nyolc órakor megszólal a Hírdomb *radója* s ki sem mozdulva otthonról, pompás cigányzenéket hallhatnak az abouneuk egészen 11 óráig. E cigányzene-átvitelt az Emke-kávéházban közvetíti a Telefon Hírdomb. E zenévitelt azonban megszakták szened 8 óra 15 perckor, mikor a külföldi térszázalakat olvastatja fel a beszélő usjág és fél 10—10 óráig, midőn az est folyamán érkezett legújabb hírek felolvassássa van naprenden.

(x) **Ha öszül a haja,** használja a *Stella*-vizet. Ára 2 K. Kapható *Zoltán* B. gyógytárban, Budapest, Szabad-ság-tér.

A híres londoni rendőr.

— *Jelenek.* —

A londoni rendőrrel elhangzott dicsőimuszok szerény utóhangja.

Egy ur: Hát csakugyan oly kitűnő férfú az a londoni rendőr, mint a magyar lapokban olvasom?

A másik: Csakugyan. Okos, jó, szigorú és művelt.

Az egyik: Cccc. Bezzeg nálunk...

A másik: Bizony. Nyolc évet tanul az oxfordi egyetemen.

Az egyik: Gyönyörű. Bezzeg nálunk...

A másik: És nyolcat Cambridgeben.

Az egyik: Pompás! Bezzeg nál...

A másik: Okleveles mérnök, diplomás orvos, végzett jogász, lovasított és képesített bába.

Az egyik: Hm. Bezzeg ná...

A másik: Ha egyet int a botjával, megáll minden kocsi. Ha kettőt int a botjával, visszafordul minden kocsi. Még a lovak is szalutálnak neki.

Az egyik: Bezzeg...

A másik: A szegény gyerekeket megmenti a lovak patától. A nőktől elkergeti az aszfaltbetyárt. Szegény lányokat nőülvesz, árvaikat örökbe fogad, vak koldusok helyett hegedül, kocsisok helyett káromkodik, utcalosolók helyett ordít, villamos helyett csönget, tüntetők helyett éljenez, lumpok helyett becsönget.

Az egyik: Bezz...

A másik: Reggel kisöpri az utcát, délben nyolc-casokat spriccel rá. Kijavítja a kövezetet, kipiszkálja a sineket, koldusoknak pénzt ad, első segélyt nyújt, második segélyt nyújt, mindentéle segélyt nyújt!

Az egyik: Be...

A másik: Elfogja a tolvajokat.

Az egyik: Bezz...

A másik: Nos?

Az egyik: (végre) Bezzeg a mi rendőrségünk nem ilyen jó!

A másik: Na hallja, ezért bezzeggett mindig közbe? Ezt ugyis tudja mindenki.

(Tovább dicséri a londoni rendőrt.)

(*) **A pálinkamérés szabályrendelete.** A pálinkamérések és zsiárus-üzletek tervbevolt új szabályrendeletéről vonatkozólag egy helyi lap tudósítója merőben téves hírt közöl; a szabályrendeletnek a pálinkaméréseket illető részét egy érdekelte gyáros félremagyarázza s ennek kapcsán a könyvnyomatos pálinkamérők mozgalmáról ad hírt. E fajta mozgalomról az érdekeltek körében nincs szó. A Budapesti szesz-, likörgyárosok, készítőik és kimérők ipartársulatának a jogügyi osztály annak idején megküldött a szabályrendelet tervezetét s az ipartársulat a tavaly novemberben beadott memorandumában részletesen föl sorolta a tervezetre vonatkozó észrevételeit. Az alapos argumentumokkal támogatott szakvéleménynek már is van hatása; a jogügyi osztály ugyanis a szabályrendelet újabb kidolgozásában tekintetbe vette az egyes pálinkamérők szerzett jogait és a módosított szabályrendelet föl sorolt utóiban csak újabb iparengedélyek megadását kívánja ellátni. A jelenlegi üzletlajdosok legsajátabb magánjogaiba így nem is fog a közigazgatás szervezete belenyúlni, akcióra tehát az érdekelteknek semmi szükségük sincs. Az ügyosztály és a tanács az ipartüfület szakvéleményét bizonyára minden külön nyilvánuló érdekelte mellőzésével fogja fölhasználni arra, hogy a szabályrendelet a nagy teherrel sújtott adózókat egzisztenciájukban ne károsítsa. A rendelkezés helyességének első követelése, hogy a pálinkamérők és zsiárusok belső természetére és külső berendezésére egyaránt ellátó ipara külön szabályoztassék, ha új szabályrendelet alkotásának szüksége valóban fönforog.

(*) **A főváros és a rendőrség.** A belügyminiszter most állapította meg, hogy a fővárosi rendőrség 1901. évi költségeihez mennyivel tartozik hozzájárulni a székesúváros hatósága. A leszámolás tárgyát alkotó kiadás összege 8.870.485 korona 16 fillér; ebből levonva 240.193 korona 28 fillér bevételt, marad kiadás 8.628.292 korona 78 fillér. Ebből a fele esik a fővárosra teherként, vagyis 1.814.146 korona 37 fillér. Minthogy pedig a főváros pénztára ebből már 1.152.000 korona 37 fillért lefizetett, most még 692.146 korona 37 fillért tartozik fizetni.

SZÍNHÁZ, ZENE

— **Csillag Teréz vendégszereplése.** *Csillag* Teréz, a Vigszínház kedvelt művésznője legutóbb három estén vendégszerepelt *Kaposvárott*. A *Váljány el*, *Kis mama* és *Négy évszak* női létszerepeit játszotta s a közönség mind a három estén lelkes ovációkban részesítette, számtalanszor kitapsolta és virágokkal halmozta el az illusztris vendéget.

— **Fővárosi Nyári Színház.** A krisztinavárosi színházban holnap *Markovits* Margitnak, a győri színház tagjának vendégtellegével a *Lámpa az ablakban* című bohózat kerül színpadra. Fényes Samu történeti színművéből, a *Áruc* *Féja* *Dávid* napról-napra folynak a próbák, amelyeken *Haraszthy* Hermin, aki *Ráskayné* szerepét fogja játszani, szintén részt vesz.

— **Hangverseny.** *Bendiner* Nándor zongoraművész és *Takács* Mihály operanékes szombaton a Margitszigeten önálló hangversenyt rendeztek előkelő közönség jelenlétében. A hangverseny *Bendiner* kezdte meg *Bach*-*D'Albert* *Praeludium* és *ingájának* stilszerű előadásával. Majd néhány saját szerzeményét játszotta. *Chopin*adé, *Kern*, *Chopin*, *Wagner* műveiből játszott még a kiváló tehetségtű fiatal művész s *Paganini*-*Liszt* variációival valóságos magával ragadta a hallgatóságot. Takács, ismert előkelő művészetével szintén nagy sikert aratott. A művészek még kilenc hangversenyre vannak szerződöttek, 10-én Sinaiban és 14-én Constanzában lépnek fel.

— **A kolozsvári Nemzeti Színházról.** *Kolozsvárról* jelentik lapunknak: Egy hónapi szünet után augusztus elsején kezdte meg működését a kolozsvári *Nemzeti Színház* társulata és pedigen a nyári színházban *Ocsagy brigádros* kitűnő előadásával. Ezuttal mutatkozott be először az új, huszonegy tagból álló zenekar, amely összevágón és pompás árnyalással játszotta *Stephanides* karmester, a jeles fiatal zeneszerző lendületes *Magyar Nyitányát* a szerző vezénylet mellett. A közönség zajos elismeréssel fogadta a kompozíciót és a zenekart. A címszerepben kitűnő volt *Seakács*, aki hősi vonásokkal rajzolta meg a kuruvezért, — *Tölvölgyi* Margit, a kolozsváriak ünnepeit művésznője elragadó drámai erővel és költészettel játszotta meg *Déjt*, a vad cigányleányt, — valóban poétikus alak volt *T. Halmi* Margit, mint *Tisza Ilona*, szépen szavalta a prologust *Katona Ernő* (*Jávorka*), *Karsai*, *Papp*, *Szegő*, *Lageti* jól egészítette ki az ensemblét, *Szentgyörgyi* pedig az ő nagy művészetével egy kisebb szerepnek adott jelentőséget. — Másnap *A postásfiú* és *A huga* került először színpadra, amelynek bohóságain nagyon jól mulatott a közönség. *Karsai*, mint postásfiú, pompás játékaival még jobban hódította meg a kolozsváriakat, akiknek kü-

lőben is kedvence, — mellette *Szabó* Mariska játék és ének dolgában egyaránt szép sikert aratott. — *Megyeri* Dezső igazgató, akinek egyénisége és törekvései köztisztvisletben részeseitnek, az őszi szezonra olyan programot állított össze, melylyel ez a kiváló színházi ember, mint mindig, ezuttal is az igazi műigényeknek meg fog felelni.

— **Hangverseny és tantomlás.** A bazafias ifjak gárdája vasárnap este a budai Főcsóban a szolnok-dobokai árvizkárosultak javára szépen sikerült hangversenyt rendezett, melyen a fővárosi nyári színház két tagja: *Kállai* Lujza és *T. Hadrik* Anna is közreműködtek. A műsört *Scheibel* Riza zongoraművész nyitotta meg, aki *Liszt*nek egy magyar rapszódiját adta elő. *T. Hadrik* Anna *Kozma* Andornak *A béka* című költeményét szavalta els is ugy ő, mint *Kállai* Lujza, ki *Katalin* operetből a kesergő és utána *Dóci* *József*nek két népdalt énekelte el, rendkívüli hatást kellettek. *Vágo* Izsó népdalt, *Scheibel* Linka a a nagy áriát a *Büvös* vadászról, *Schwarz* Ida, *Tabak* *Erigyés*, *Zwillinger* Anna szintén ének- és szavalással működtek közre. Hangverseny után tantomlásig volt.

— **Városligeti Színház.** A Városligeti Színházban *Ziehrer* új operettje, *A három kívánság* zsúfolt ház előtt került színpadra. A pompás operett a hét minden napján színpadon kerül.

EGYESÜLETEK

(A Magyarországi Kárpátgyűlés közgyűlése.) A Magyarországi Kárpátgyűlés vasárnap tartotta XXIX. évi rendes közgyűlést Tátrafüreden dr. *Münich* Aurél elnöklete alatt. A tátrai vendégek és az egyesületi tagok szokatlan nagy számban jelentek meg a közgyűlésen.

Frigyes főherceg, az egyesület védnöke, az elmők által, dr. *Wlassics* Gyula miniszter pedig táviratilag küldte üdvözlését az egyesületnek.

Az elnöki jelentésből kitűnik, hogy az egyesület a lefolyt évben is igen élénk tevékenységet fejtett ki. Kiváló részt vett abban a mozgalomban, amely újabban arra irányult, hogy az idegen kéz, amely már-már az egész Tátrát magához ragadni készült, ne terjeszkedhessék tovább s amely mozgalomnak eredménye tudvalóság az volt, hogy a magyar királyi földművelésügyi miniszter megvette a magyar kincstár részére a *Csorbát* és a környékét, a megszuflály, feikavölgyi, szepesszombati erdőterületeket, misztál közzékelte magát az idegen birtokteket, megóvva ezáltal az egész Tátravidék idegenorgalmi, turisztikai, közgazdasági és nemzeti érdekeit. A közgyűlés *Darányi* Ignác minisztert táviratilag üdvözölte. Az egyesület 1902. évi bevételei 53.742 K., kiadásai 23.585 K., ebből 17.000 koronát fordítottak építési célokra. A muzeum értéke 70.000 K. A közgyűlés megemlékezett a régi Tátrakutatókról, kiknek a Tátra hat különböző helyén emléktáblákat állított fel. *Szilágyi* Dezsőnek tátrai emlékére 3500 koronát gyűjtött az egyesület és elhatározta, hogy az emléket a *Tarpatok* völgyében a *Taraján* állítja fel. A közgyűlés táviratilag üdvözölte az egyesület védnökét, *Frigyes* főherceget, *Csáky* Albin grófit, mint az egyesület tiszteletbeli elnökét; *Darányi* Ignác földművelésügyi minisztert, *Hohenlohe* herceget és gróf *Csáky* Zeno szepesmegyei főispánt az egyesület disztagjaivá választotta.

VIDÉK

— **(Csanád-vármegye)** törvényhatósági bizottsága ma tartotta Makón évi rendes közgyűlést dr. *Meskö* Sándor főispán elnöklete alatt. Ez alkalommal elfogadta a vármegye dr. *Návay* indítványát és kimondotta, hogy *Kossuth* Lajos századi születésének évfordulója alkalmából érdemeit jegyzőkönyvében ünneppen beiktatja annak a reményben, hogy az ő magasztos példáján a késő századok jövőnd nemzedékének intelmil és buzdításul fog szolgálni. Elhatározta, hogy a Budapest fő- és székvárosban szeptember 19-én rendezendő ünnepeken a vármegye magát küldöttségileg képviselteti. A vármegye felr a kormányhoz a választási törvény revizója tárgyában. A makói állandó színház javára tíz éven keresztül évi 1000 koronát szavaztak meg a közművelődési alapról.

SPORT

— **A Balaton átúszása.** *Szechrényessy* Kálmán, a magyar sporttudósítók doyenje, aki sok évvel ezelőtt átúszta a Balatont, újra készülődik a derekas munkára. Arról értesült ugyanis, hogy többen kétségbevonják, hogy ő ma, amikor már 56 éves, át tudja uszni a Balatont, *Szechrényessy* tehát kijelenti, hogy még egyszer vállalkoznék erre a munkára, a hirlapírói segélyegyesület javára kötenő fogadás ellenében, amely legalább 5-6 ezer koronára rugjon. A tét és az ellentét a hirlapírói segélyegyesület pénztáránál előre lefizetendő.

— **Football.** A margitszigeti labdarúgó csapat tegnap a Budapesti Sportklub I. csapata ellen ját-

szott. Az eredmény heves küzdelem után 2:0, a M. L. Cs. javára.

Az *Ungvári Labdarúgó Társasága* a múlt héten mérkőzött a kassai erperi sport-egyesületek válogatott football csapatával *Ungvarott*. A mérkőzés eredménye 4:1 az ungváriak javára.

Köttingbrunn és a Telefon Hírmondó. A köttingbrunni meeting mai negyedik napjának eredményeit Budapesten leghamarabb és legmegbízhatóbban a Telefon Hírmondó útján tudhatja meg az érdeklődő publikum. A szerkesztőség kiküldött tudósítójának telefonjelentései alapján két-két futamonként kerülnek felolvasásra a versenyek eredményei. Az összeredményt nyolc óra előtt olvastatja fel a Telefon Hírmondó. A felolvasások kezdetére kétszeres riadójel hívja fel a közönség figyelmét.

Nyiltér.

6 os. és kir. apostoli Főlelege küzdelem állatásánakja valamint a Szent István napra, Magyarország nemzeti ünnepére, hátkorodunk elismert, kitűnő minőségű **Pezsgőborainkat Transsylvania és Vin-Brut** művés megjelölésére a legjobban ajánljani. **Louis François & Cie** pezsgőbogyár cs. és kir. udv. szállított, BUDAFOK.

Nyilatkozat.

Az „Uj Hírek” című napilap mai számában „Niemetz Gyula a világesaló, — a főváros legnagyobb szélhámosa” hangzatos cím alatt személyemet és üzleti tevékenységemet meg nem engedett módon kritizáló cikk jelent meg. A személyemet illető sértések miatt a nevezett lapon, illetőleg annak szerkesztőjén a büntető- és sajtóbíróknál fogok elégtételt venni, a cikknek üzleti tevékenységemre és eljárásomra vonatkozó részére pedig kijelentem, hogy annak tartalma szemszemzedett valótlan, amit a cikkben megnevezettek ügyeikben hozott jogerős bírói ítéletek is igazolnak. Nem én vagyok oka, hogy peraim vannak, hanem éppen megbízóm, akik nem respektálják a közöttünk létrejött megállapodást. Csalódik nagyon a tisztelt cikkíró ur, ha azt hiszi, hogy korcsmaizú cikkeivel rám hatni fog, de sőt tudomásul veheti, hogy elkelei dacára is ugyanolyan irányban és szellemben folytatom ügynöki tevékenységemet ezután is, mint eddig folytattam.

Niemetz Gyula.

Dr. KERN GÉZA

nőorvos

laklk: IV. Koronaherceg-utca II., a főposta mellett.

Diskréte betegségek elsőrendű gyógyító-intézete Budapest, Teréz-kört 44. Z. emelet. Dr. Mitzger Tivadar személyes vezetése alatt, nyitva egész nap. Elismert kiváló gyógyhatású modern intézet ideg-, neml-, verébetegek és gyengeségi állapotok, impotencia gyökeres gyógyítására. Tapasztalt radikális és gyors eredmények fölöttán, honorarium teljes gyógyulás után fizetendő. Prospektust és levelekre értesítést díjmentesen küld az intézet.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Verekedés a Tátrában. Csak a minap volt baja *Grüner Jakabnak*, a Tátra-kávéház tulajdonosának a büntetőbíróssággal, amikor az egyetemi ifjúságot a magyar nyelvért való küzdelemben megtámadta. Legutóbb egy jó barátjával, *Steiner Arnold* kereskedővel tűzött össze. A múlt hónap tizenegyedikére virradóra pityókés állapotban látogatta meg a Tátra-kávéházat *Steiner, Grüner* évődött vele, a tréfálkozásnak azonban csattanós vége volt, *Grüner Steiner* kétszer hatalmasan arcul ütötte. A kávé ezzel még elégedett meg, hanem a menekülő *Steinerre* ráuszította *Holstein Sándor* fogtekniszt, *Piczek Ferenc* henteslegényt, *Engel Jenő* kereskedősegédét és *Fleischmann Vilmos* artistát, akik *Steiner*t alaposan helybenhagyták. *Steiner Arnold* följelentette őket és *Grüner*et becsületértéért, rágalmazásért, könnyű testiértéért és halálos tenyegetésért. Ma tárgyalta ezt a büntítő *Wiener Sándor* büntetőbírója. A tanuk, a Tátra-kávéház pinocérei és pénztárosnője, csak arra emlékeztek, hogy *Steiner* sértő szavakkal illette *Grüner*et, azt azonban egyik sem látta, hogy ez megverte volna *Steiner*et. Idelethozatalra ma még nem került a sor, mert a bíró a felek által bejelentett újabb tanuk beidézése céljából a mai tárgyalást elnapolta.

§§ A gyermekfutók. *A Flus Teréz* és *Mazur Anna* ügyében letartóztatott *Horvát Lajosné* és *Horvát Mari* a mai nap folyamán *Dr. Visontai Soma* ügyvédet bízták meg védelmével. Visontai előterjesztéssel élt a törvényszék vádtanácsához, amelyben kéri a két asszony szabadlábra helyezését.

§§ Az utatolva. Ma korán reggel egy két katonasipák fiatal ember állított be dr. *Molnár István* királyi alligység szobájába.

— En vagyok, kérem — mondotta — az a boer generális, akit *Brünnen* letartóztattak az iteni törvényszék megkeresésére, ama gyamu alapján, hogy ellopottam a *Rottenbiller-utca* egy részének faburkolatát s eladtam. Mintán a brünni rendőrség három nap mulva szabadon eresztett, értesültem arról, hogy itthon kérőznek. Hazajöttem tehát a saját költségemen csak azért, hogy önként jelentkezzem az ügyösségnek letartóztatásom végett, mert semmi áron sem akarnék a rendőrség légrékel bővelkedő logházába jutni. Az ügyész kérdéseire előadta még, hogy *Hamrák János* Mátyásnak hívják, budapesti illetőségű napszámó, aki legutóbb *Brünnen* az ott működő cirkusz alkalmazottja volt. Az ügyész egyelőre nem tehetett elégét a cirkusz boer generálisra kérdésnek, mert az ügyre vonatkozó iratok nyomozat végéig a rendőrségnél voltak. *Hamrák* erre fölment dr. *Kállay Miklós*

vizsgálóbíróhoz is, de ő is elutasította. Végül *Pataky Gyula* ügyészhez fordult, de ez sem tehetett semmit. Ezután ügyvédje áttételte a büntítő irait a főkapitányságtól az ügyészéhez, amely viszont dr. *Perényi Gábor* vizsgálóbírónak adta át, hogy a jelentkezett terhelte hallgassa ki. *Hamrák* kihallgatása folyamán beismerte, hogy a faburkolatot ő szedette fel embereivel, de ezt egy *Schwarz* nevű fővárosi mérnök rendelkezései tette, aki őt erre a munkára fel fogadta. A vizsgálóbíró a kihallgatás után elrendelte *Hamrák* vizsgálói fogságba helyezését.

TÁVIRATOK

Abbázia, augusztus 4. Ma itt ankét volt a báró *Schwarz* által a legmodernebb tapasztalatok alapján *Abbázia* részére kidolgozott esatormázási terv dolgában. A tervet végrehajtásra ajánlották.

La Coruna, augusztus 4. Egy személyvonat, mely tulnagy gyorsasággal robogott be a pályaudvarra, áttörte az állomás épületének falát, mely alkalommal számos utas megsebesült.

Páris, augusztus 4. Mint a *Patrie* jelenti, *Henri Deutsch de la Meurthe*, az ismert sportember, aki 100.000 frankos díjat tűzött ki a kormányozható lég-hajóra, *Nantes* és *Vernueil* közt automobilon menet baleset következtében súlyosan megsebesült.

Hága, augusztus 4. *Mayer Lukács* ma reggel ideérkezett.

Zernatt, augusztus 4. *Maas* berlini bírósági ül-nökö, aki egy hét előtt elült, ma mint összeroncsolt holttestet találták fel egy sziklafalon függve. A haltest feje hiányzott. *Maas* több száz méternyi mag-ságról bukott le.

Steyn elnök Angliában.

London, augusztus 4. *Steyn*, az Oranje szabad-állam volt elnöke, felkérte a *Daily Telegraph* tudósítóját, aki vele utazott, hogy azt a hirt, hogy *Steyn* nem akar Anglia földjére lépni, jelentse ki alaptalannak. *Steyn* ellenkezőleg egy ideig Angliában kíván tartózkodni, mielőtt Afrikába visszatérne és gyermekeit valamelyik angol iskolába fogja küldeni.

Magyar lovak Délafrikában.

London, augusztus 4. (Alsóház.) A hadügyi költségvetés tárgyalásánál *Brodrick* hadügyminiszter utal *Blundel-Maplenek* nemrég felhozott állítására, hogy a hadügyi hivatal alkalmatlan lovakat vásárolt Magyarországból és kijelenti, hogy *Maple* később ajánkozott, hogy tenyésztőjét Magyarországra küldi, hogy a hadügyi hivatalt összeköttesse hozzá magyar lovakkal. Ezután a hadügyminisztérium bizottságot küldött Magyarorszába lóvásárlás végett, de a lovak új kategóriája drágább volt, mint a kormány által Magyarországból azelőtt vásárolt lovak. A jelajánlott lovak közül sokat visszautasítottak és a megvett és Délafrikába küldött lovakat a jelentésekben kedvezőtlenül ítélték meg.

A szerb kölcsönjavaslat.

Belgrád, augusztus 4. (Skupstina) A kölcsönjavaslat folytatólagos tárgyalásánál *Talicsics* a javaslat mellett, *Dr. Velkovic* és *Maximovic* volt miniszter ellene beszélt.

Belgrád, augusztus 4. A skupstina a kölcsön-tervet első olvasásban 15 szavazattöbbséggel elfogadta.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, augusztus 4. *Julius* 30-án tartották meg az árjelésti tárgyalást a Sambortól a magyar határig vezető vasutvonal kiépítésére. A harmadik vonalszakaszt a *Zentner* testvérek-öz, a negyedik szakaszt *Weiner Emil* vállalkozó, az ötödiket pedig a *budapesti Grünwald* és *Schiffner*-öz kapta meg.

New-York, augusztus 3. (Terményiössze.) (Zárlat.) *Gyapot:* New Yorkban helyben 8.1/2 (8.1/2). Aug-ra 8.15 (8.26). Novemberre 7.58 (7.72). *New-Orleans*ban helyben 8.1/2 (8.1/2). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban 7.20 (7.20). Stand white Philadelphianban 7.15 (7.15). Refined in Cases 8.50 (8.50). Credit Balances at Oil City 1.22 (1.22). — *Zsír:* Western steam 11.10 (11.05). *Rohe* és *Brothers* 11.25 (11.15). — *Tengeri* irányzata engedő. — Aug-ra — (—). — Szeptemberre 61.7/8 (62.—). — Dec-re 48.1/4 (48.1/4). *Buza* irányzata engedő. — *Piros ószi* helyben 77.1/2 (78.1/2). Aug-ra — (—). — Szept-re 74.1/2 (74.1/2). Dec-re 74.1/2 (74.1/2). *Májusra* 76.1/2 (76.1/2). *Gabona* szállítási díja *Liverpoolba* 1.1/2 (1.1/2). — *Kávé:* *Sair Rio* 7.52. 5.1/2 (5.1/2). — Aug-ra 5.60 (5.75). októberre 5.40 (5.45). — *Liszt:* *Spring Wheat* clears 2.95 (2.95). — *Cukor:* 2.1/2 (2.1/2). — *On:* 28.87 (28.40). — *Réz:* 11.75—11.95. (11.90—12.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelölik.)

Chicago, augusztus 4. (Terményiössze.) (Zárlat.) *Buza* irányzata engedő. — Aug-ra 70.1/4 (71.1/2). — Szept-re 69.7/8 (70.1/2). — *Tengeri* irányzata engedő. — Szept-re 69.1/4 (67.1/2). — *Zsír:* Szept-re 10.32 (10.97). — Okt-re 11.37 (11.45). — *Szalonna* short clear 11.80 (11.30). — *Sertészsír:* Szept-re 16.72 (16.85). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelölik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Vasuton.

Visz a vasut zakatolva
Hegytetőre, karafolva,
S vad folyamok zúgó árja
Szakad le a zordon tájra.

Isten tudja, hogy mi lehet,
Mi szorítja úgy szivemet,
Hogy agódvá, félve dobban
S szorongatom kezéd jobban.

Úgy képzelem, hogy minétkint
A zordon bérc ellenségnél,
S haraggal zúg a sok patak,
Hogy minket szétválaszszanak.

Égbe nyúló hegyek orma,
Tekintetük oly mogorva.
S eszembe jut, hogy rád nézek,
A készülő puha félszónak.

A kis fészék, melynek tolla
Alig van még összehordva,
De melyet majd fényvel tölt be
Két szerető szív örökre.

Sötét, kopár hegyek közül
Az én lelmem messze röpül,
S szállok veled, kéz a kézbe,
Hol lesz boldogságunk fészke.

Oda száll el, oda téved...
Nágyam, már ott látni téged.
Vágyam, illat árad ottan,
Hol a te kis szived dobban...

De mintha a hegyek orma
S a zord patak eltűnt volna,
S észrevétlen, úgy érezem,
Könybe lábhad mindkét szemem.

Feléki Sándor.

— **Afrikai vihar.** *Dr. Richard Kandt*, a Kelet-Afrikából visszatért kutató érdekesen írja le a Ruanda öserdejében lezajló vihart. Mikor az eget meglehetősen sötét felhők borítják be, akkor a bennszülött vezető sipolással és sikoltózó énekkelles akarja előlindítani az esőt, továbbá lándzsáját, amelynek végére szarvat kötött, az ég felé nyújtja esdőleg. De hiába! Igazi atrikai vihar tör erre ki csakhamar, jégesővel vegyes, a magasabb, ritkás levegőben meglehetősen hideget terjesztve. Nem volt az mennydörgés, amilyet addig ismertem, az nem görgött és dörögött, olyan volt az, mintha ezer óriási kard suhant volna végignyisszanva a levegőn, mintha csak ezer óriási paizs csapatot volna össze csöröm-pölve, dühösen, aztán megint csak rorogás következett, mintha csak ezer darabra akart volna repedezni a föld, hogy minden élő teremtményt elnyeljen. Tombolt és gigászi fák koronáját, hogy azok mélyen lehajoltak és az ágakat röpökdő hajszálként fujta egy irányba a szél, a száraz ágak pedig recsegeve hullottak le, paskoiva és csatokra lépdesve az alacsonyabb fák és bokrok lombjait. Virágok, bogycok és levelek vad táncban keringtek, hogy úgy látszott, mintha ijedt macdárkák meneküléneik ide-oda valami láthatatlan ellenségtől. A szakadékokban pedig tombolt az ár, hogy csak úgy süvöltött, csattogott, zúgott, kacagott, mintha csak megnyitáltak volna az alvilág sírjai, s a halottak le akarnának rántani magukhoz minden élő, Soha életemben nem féltém vihartól, azon a napon megtanultam remegni.

— **Osztokodási ajánlat.** *Páris* egyik nagy körútján egy ur talált egy tárcát. Tömött, szép bőrtárca volt, tele papirpénzzel. A ur éppen zsebre tette, hogy elvigye a rendőrséghez, amikor mellője ér egy rongyos fu:

— Osztokodjunk a talált pénzben, — szólott és szemtelenül vigyorogni kezdett.

A becsületes megtaláló egy pillanatig meglepetlen nézett rá, aztán karonfogta:

— Kedves barátom, ugy-e azt képzeli most rólam, hogy tolvaj vagyok, aki el akarja tulajdonítani ezt a pénztárcát? No, én be fogom önnök az ellenkezőjét bizonyítani.

A rongyos alak erőlködött, hogy ő nem hisz semmit, sőt mindenkit a legbecsületesebb embernek tart. A becsületes megtaláló azonban nem engedte el és vitte egyenesen a törvényszékre, ahol kiderült, hogy egyike a legveszedelmesebb zsebtolvajoknak.

KÖZGAZDASÁG

Az ország termése.

— A földművelésügyi miniszter jelentése. —

Budapest, augusztus 4.

Az ország keleti részében az aratás még folyamatban van, de egybeült már betakarítási és cseplési munkálatok folynak, úgy hogy ma már némiképp következtetni lehet az aratás eredményére. A földművelésügyi miniszter ma kiadott jelentése, amely a gazdasági tudósítók július 30-iki észleletei alapján készült, igazolja az ország jó reményességét. A gabonatermés általában jó eredményt mutat föl és különösen a búzára nézve áll ez, a buza tulajdonképpen legjobban is fizet az idén az összes gabonafélék közt. Az utolsó tíz nap óta különösen az Alföldön nagy meleg és szárazság uralkodott, úgy hogy a tegnapi esőzések jó hatással voltak a még fejlődő növényzetre, különösen a kukoricára és dohánnyra.

Részletezve az aratás eredményét az őszi buza és részben a kisebb területen termelt szokott tavaszi buza terméshozadéka jó közepesnek és jónak jelezhető: a Duna-Tiszaközén, a Duna jobbpartján és a Tisza-Marosközén; közepesnek és jó közepesnek a Duna balpartján és általában közepesnek az ország többi vidékein, továbbá mindazokat a részeket, ahol elemi csapások érzékenyebb árokat okoztak. Elemi csapások tudvalevőleg az idén helyenkint elég sok kárt okoztak, amely veszteségre nézve azonban adatok hiánya miatt ma még semmi következtetést se lehet vonni.

Minőség tekintetében elmondható, hogy a jó minőség erősen lenyomja a mérleget, mert még a kesse és a fakészintű buza, amely az idén aránylag gyakori, általában súlyos és nagyszemű, ennél fogva valószínű, hogy az idei buzatermés a gazdasági tudósítók véleménye szerint is körülbelül 1/5-öd részben jó és meg lehetős jó és csak mintegy 1/5-öd részben olyan, amely a kereskedelmi kívánalmaknak nem egészen felel meg.

A búzával bevett terület volt a központi statisztikai hivatalnak az 1900-ik évben eszközölt területfelvétele szerint, tehát 1902-ben megközelítőleg 5,877,378 kat. hold; erről a területről a beküldött termés-átlagok szerint országos átlagban és kat. holdankint remélhető mintegy 7,38 méterháza körülí eredményt és így az egész ország valószínű buzatermése meghaladja a 43 1/2 millió méterházzal. A múlt évben termelt összesen 33,73 millió méterházzal, ennél fogva a folyó évi buzatermés mennyiségileg jelentősen kedvezőbb és általában minőségileg is valószínűleg jóval jobb lesz, mint a múlt esztendő eredmény volt, tekintve azt, hogy az idén igen sok nehéz és szép pirosszínű acélos búzáknak is termelt.

Az őszi rozs és kétszeres aratása még csak a magasabb hegyi részekben folyik, másutt már teljesen befejezték; a hordás és eséplés általában mindenfelé munkában van. Az őszi rozs és kétszeres is, bár egyes helyeken panaszokat lehet hallani, hogy a remélnél gyengébben fizet, ennek dacára általában a várakozásnak különösen mennyiségileg meg-elel. Minőségileg is kielégítő a termés, főként azokban a részekben, ahol a rozs kevésbé, vagy egyáltalában

meg sem dől kalásza hajtása és virágzása előtt. A később megdőlő vetések ugyanis már kisebb mértékben szenvedtek, vagy egyáltalában nem is károsodtak minőségileg, Minőségileg az őszi rozsok több mint a fele jó közepes; és legelőbb 1/4-e gyenge.

Aránylag véve legjobban a termés a Tisza-Marosközén, — itt nagyon kevés rozost termelnek, — azután jó közepes a Duna-Tisza közén, a Duna jobb partján, közepes és részben jó közepes a Duna bal partján, a Tisza balpartján és meglehetősen közepes és itt-ott jó közepes az ország többi részeiben.

Az őszi rozs és kétszeres bevetett területe volt a központi statisztikai hivatal adatai szerint: 2,004,450 kat. hold; itt is, mint a búzáknál, ma még ismeretlenek az elemi csapások okozta nagyobb károk. Így tehát a kimutatott területen a gazdasági tudósítók adatai szerint a várható országos termés átlag kat. holdankint 6,82 méterháza, vagyis végeredményben remélhető rozsból és kétszeresből mintegy 13,68 millió méterháza. Minthogy a múlt évben az összes termés volt 11,27 millió méterháza, ennél fogva a különbözet ez idő szerint valamivel több, mint 2 millió méterháza.

Az árpa aratása, hordása és eséplése immár csaknem országszerte folyik, sőt néhol már az összes, különösen pedig az aratási és behordási munkával készen is vannak; a termés-kilátások az utóbbi időben keveset változtak, bár helyenkint főleg a nyugati részekben a sok eső miatt némi hanyatlás is mutatkozik nemcsak a minőségben, hanem részben a mennyiségben is. Ezzel szemben azonban azokban a vidékek, ahol az utóbbi időszakban alig volt eső, az árpatermés, a megejtett próbaeséplésekből ítélve, a remélnél szintén valamivel jobb.

Az árpatermés hozamát eleinte mindenfelé dicserítették és a termés jóformán az ország egész területén elég jó is lett volna, de mert az eső lóként a sűrűpárt termelő vidékeken a minőségben meglehetősen kárt okozott, ennél fogva a kereset szép, lebérső árpa az idén a remélnél kisebb mennyiségben fordul elő. A vidékeken, ahol eső nem rontott az árpában, a minőség elsőrendű.

Idő szerint a legjobban fizető vidékeknek tekinthetők: a Duna-Tisza köze, a Tisza-Maros köze, a Tisza balpartja, továbbá a Duna-bal és jobbpartja, emezeknél jóval gyengébb, de még mindig közepes a termés a királyhagytatott részekben és a Tisza jobbpartján.

Az árpával bevett terület volt a központi statisztikai hivatal adatai szerint 1,790,940 katasztrális hold. Hogy ebből a területből mennyi esik majdán levonásba az előfordult károsodások következtében, azt valószínűleg már legközelebb ki lehet mutatni, tekintve azt, hogy az elemi csapások okozta károkra nézve mostanában gyűjtetnek az adatok. A beérkezett adatok szerint országos átlagban és kat. holdankint mintegy remélhető 7,01 méterháza és így a valószínű termés-eredmény megközelítőleg: 12,56 millió méterháza. A múlt évben termelt összesen 10,90 millió méterháza, az idei valószínű métereredmény tehát mintegy 1,5 millió méterházzal kedvezőbb lenne.

A zab aratása a legtöbb helyütt már folyamatban van. Próbaesépléseket még alig eszközöltek, mindazáltal a gazdák a remélt terméshozadékok jóformán mindenütt eléggé érthetnek, mert a gazdasági tudósítók jelentései szerint a keresetek, illetve a kékék súlyosak és a szemek is, csekély kivételéktől eltekintve, általában szép nagyok és félérek. A hegyi

részekben a zab még éretlen, sőt helyenkint egészen fejletlen, most hányja bugáját. Itt is azonban valamivel javult az utóbbi időben.

Az összes eredményeket tekintve, a várható terméskilátások nagyjából közepesek, aránylag pedig legjobbak, az részben jó közepeseknek jelezhető.

Az abbal bevett terület volt a központi statisztikai hivatal adatai szerint 1,733,227 katasztrális hold. Ezen a területen, tekintet nélkül az előfordult nagyobb elemi csapásokra, ez idő szerint országos átlagban és katasztrális holdankint remélhető mintegy 6,60 méterházzal és így megközelítőleg összesen 11,46 millió méterházzal.

A múlt évben az összes zabtermés 9,83 millió méterháza volt; ezzel szemben tehát az idén a valószínű eredmény több, mint 1 1/2 millió méterházzal kedvezőbb.

A kukorica-vetések egyes vidékek kivételével, ahol eső nem volt, tovább kedvezően fejlődtek, elmaradottságukat szépen pótolták és cimerüket növelik; de már viragozni és csövesedni kezdenek. Általában azonban a vetések az évszak előhaladásához képest még mindig elmaradott állapotban vannak.

A többi vetések is elég jól állanak, de az eső a legtöbb helyütt nagyon kívánatos; a szőlőnél azonban a meleg időjárás kedvezett a fejlődésnek.

A jelentés főbb számadatai, egybevetve a július 30-ikán észlelt állapotokkal és a tavalyi eredményekkel, a következők:

	Várható termés		
	Július 30-án	Július 30-án	1901. évi termés
Buza	43,360.800	42,611.800	33,737.392
Rosz	18,677.000	13,485.800	11,272.322
Árpa	12,563.500	12,487.800	10,901.212
Zab	11,465.700	11,870.100	9,882.208

Ipar és kereskedelem.

Az olasz bor-klauszla. Rómából táviratozták, hogy Olaszország pénzügyminisztere, *Luazzati* a milánói *Perseveranza* tudósítója előtt így nyilatkozott a Róma, Berlin, Bécs és Bern között most folyó kereskedelmi szerződési tárgyalásokról:

— Olaszország és Németország között nem lesz nehéz a megegyezés oly feltételekkel, melyek mindkét országra nézve a lehető legkedvezőbbek, mert gróf Bülow finom tapintatával és Olaszországhoz való régi barátságával gondoskodni fog róla, hogy a német agráriusok tulzolt követelése ne érvényesüljenek. Az osztrák-magyar monarchiától is csak a *bor-klauszla* kérdése választja el Olaszországot. Az osztrák-magyar kormány tudja, hogy az olasz kormány mennyi engedélyt tehet, s az volna a legegyszerűbb megállapodás, ha az osztrák-magyar kormány a közepes termésnek megfelelően, évenként kilencszáz ezer hektoliter olasz bornak kedvezményes vámmal való bebecsátását megengedné oly módon, hogy a kedvezményben a másik két borkivitelű államot, Francia- és Spanyolországot nem részesítené. Ily módon meg lehetne hosszabbítani a kereskedelmi szerződést 1904 végéig s az egyévi átmeneti állapot igen jó alap lenne a szerződésnek hosszabb időre való megállapítására is.

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyjejev).

Irta: GORKIJ MAXIM.

(87)

Foma próbára akarta tenni az öreget.
— Az üzlet nem megy jól — mondta sötétén, — megrendelések nem igen érkeznek s aki rendel is, hitelbe vásárol.
— Ugy? — Hát segítsék? Így áll a dolog?
— Így. — Legyen olyan szives s adjon halasztást, kérte — Foma s lesütötte a fejét.
— Hm! Hát az atyád iránt való barátságból segítsék rajtad? — Jó, hát segíték.
— S mennyi időre adna halasztást? — kérdezősködött Foma.
— Egy félévre.
— Nagyon köszönöm.
— Minek köszönöd? Tizenegyszer rubellel tartozol. Egyszerűen átírod a váltókat tizenöt-ezerre, előre kifizeted a kamatot s a két bárkádra záloglevelet adsz.

Foma fölállt s mosolyogva mondta:
— Küldje el holnap a váltókat. Az egész összeget kifizetem.
Ananij is fölállt s anélkül, hogy figyelmeztetné volna Foma gyonyos tekintetét, így szólt:

— Annál jobb.
— Köszönöm a szivesességét.
— Kérlek, nagyon szivesen megtettem volna, ha akartad volna — mondta az öreg lomhán s a fogát mutatta.
— Hja! Ha az ember az ön kezébe kerül...
— Kiizzad.
— Meghiszem azt.
— Most elég, öcsém! — mondta Ananij szigorúan. — Ha azt gondolod magadról, hogy nem vagy

ostoba, egy kissé korai a véleményed. Azért, mert még nem vesztettél nálam, nem kellene hengegned. Nyerj egyszerűt, akkor táncolhatsz örömdobban. Isten áldjon meg s készítsd el holnapra a pénzemet.

— Legyen nyugodt. Isten áldja meg.
— Isten veled.
Mikor Foma kiment a szobából, hallotta, hogy az öreg hosszán s hangosan ásitott s aztán rekedt basszus-hangon énekelni kezdett:

— Szűz Má-á-á-riám, édes anyá-á-m...
Fomának tetszett az öreg, de azért mégis megundorodott tőle.

Az öregember szavai, melyeket a bűnről, Isten könyörületességéről mondott, a tisztelethez hasonló érzést támasztott Fomában.

— Ez is az elejéről beszél... ismeri bűneit és nem panaszodik, nem jajveszkel. Vétkeztem s majd felelek érte... igen — igen. És ő?... Medinszkájára gondolt s szive összeszorult a vágyakozástól.

— Vezekel... s az ember nem tud tisztába jönni vele, hogy azért teszi-e, hogy ne bűnhődjék vagy azért, mert igazán fáj a szive... Ananij mondta: Ugyan ki volna más a bíránk, mint Isten? Így van...

Foma most úgy érezte, mintha irigyelné Ananijt s eszébe jutott, hogy mint akarra őt ki-rabolni ez az ember. Ez a gondolat haragot támasztott benne, nem tudta érzéseit kibékíteni és mosolygott.

— Tehát Ananijnál voltam — mondta, mikor Majakinéhoz érkezett s asztalhoz ült.

Majakin zsiros hálóköntösben ült az asztalhoz és üzleti könyvet forgatta. Nyugtalanul feszengett széken s így szólt:

— Tölts neki teát, Ljuba. Beszélj, Foma. Kilenc órák a községbanácsba kell mennem. Beszélj.

Foma mosolyogva beszélte, hogy milyen ajánlatot tett neki Ananij.

— Ah! — mondta Majakin s szánakozva csóválta a fejét. — Elrontottad az egész dolgot. Hát

ki hallotta már, hogy ilyen nyíltan köt füzetet az ember. Pfuj! Az ördög tanácsa volt, hogy téged küldjelek oda. Magam mentem volna... már rég az újjam köré csavartam volna azt az embert.

— Alig hiszem. Azt mondta, hogy ő olyan, mint a tölgy.

— A tölgy? En pedig olyan vagyok, mint a fűrés. A tölgy jó fa, de csak disznóknak való a gyümölcse... S bizony mondom, ez a tölgy nagyon ostoba.

— De hisz fizetni csak kell, ha tartozik az ember.

— Ókos ember nem siet vele, te pedig csak úgy rohansz, hogy az adósságotat mielőbb kifizethesd... Szép kis kereskedő vagy.

Majakin nem volt meglegedve Fomával. Összeráncolta a homlokát s rosszkedvdűven szólt oda Ljubának.

— Add idebb azt a cukrot... hisz látod, hogy nem érem el.

Ljuba arca halovány volt, szeme zavaros, kezei lassan és ügyetlenül mozogtak.

Foma ránézett s azt gondolta:

— Milyen szépen bánik az atyjával.

— Hát még miről beszélgettetek? — kérdezte Majakin.

— A bűnökéről...
— Természetes... Minden ember a maga dolgairól beszél legszivesebben... Ananij pedig valóságos bünyvárós... Szibériában és a pokolban már régóta sirtak érte, vágyódnak utána és alig várják...

— Nagy erővel beszél — mondta Foma elgondolkodva, miközben a teáját kevergette.

— Szidott engem is, ugye? — kérdezte Majakin, miközben elfintorította az arcát.

— Szida...
— És te mit mondtál?

— En... csak hallgattam.

— Hm... hát mit hallgattál?

(Folytatása következik.)

A Dunagőzhajózási Társaság zsebrétalaku menetrend-könyvecskét adott ki...

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti...

Szászarak. A kontingens nyersszesz ára Budapestben 39.— korona, áruban 39.50 korona.

Juhvászár. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 2500 darab juh...

Sertés-konzumvásár. (A kérésesi városi sertés-vásár és közvägyöhid intézősége.) Augusztus 4-én.

A kérésesi hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktőzsde sokasai szerint készpénzben 50 kilogrammonként...

k. 6 K. 80 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 80 k. 7 K. — f., 100 mm. 80 k. 7 K. 05 f., 150 mm. 80 k. 6 K. 65 f., 300 mm. 80 k. 6 K. 15 f., 300 mm. 80 k. 7 K. 15 f., 150 mm. 81 k. 7 K. 15 f., 100 mm. 79.5 k. 6 K. 67 f., 650 mm. 78 k. 6 K. 70 f., 350 mm. 78 k. 6 K. 70 f., 200 mm. 75 k. 6 K. 70 f.

Fehérmegyei: 200 mm. 82 k. 6 K. 95 f., 150 mm. 81 k. 6 K. 75 f., 150 mm. 80 k. 6 K. 95 f., 150 mm. 81 k. 6 K. 95 f.

Pestmegyei: 100 mm. 81.5 k. 6 K. 90 f., 350 mm. 81 k. 7 K. — f., 100 mm. 81 k. 6 K. 80 f. sárga, 100 mm. 81 k. 6 K. 70 f., 100 mm. 80 k. 6 K. 70 f. sárga, 150 mm. 80 k. 6 K. 65 f., 100 mm. 79 k. 6 K. 90 f.

Felsőmagyarországi: 170 mm. 80 k. 6 K. 55 f., 100 mm. 79 k. 6 K. 40 f., 100 mm. 77.5 k. 6 K. 30 f., 100 mm. 70.5 k. 6 K. 80 f., 100 mm. 77 k. 6 K. 80 fillér.

Tolnai: 200 mm. 75 k. 6 K. 60 f. Szegeárdi: 200 mm. 75 k. 6 K. 60 f. Kertai: 1780 mm. 81 k. 7 K. 05 f. Bánsági: 1300 mm. 78.5 k. 6 K. 70 f., 100 mm. 78.5 k. 6 K. 70 f., 100 mm. 79.5 k. 6 K. 70 f., 450 mm. 77 k. 6 K. 95 f.

Mind három hónapra. Rozs. 200 mm. 5 K. 80 f., 100 mm. 5 K. — f., 200 mm. 5 K. 80 f., 100 mm. 5 K. 85 f., 260 mm. 5 K. 60 f.

Zab: 0 áru: 100 mm. 6 K. 10 f., 100 mm. 5 K. 90 f., 100 mm. 5 K. 60 f. Zab (ujj): 100 mm. 6 K. — f., 100 mm. 5 K. 95 f., 100 mm. 5 K. 80 f., 100 mm. 5 K. 60 f.

Tengeri: 600 mm. 4 K. 90 f., 500 mm. 4 K. 87 1/2 fillér. Repece. (Káposzta): 100 mm. 10 K. 05 f., 100 mm. 9 K. 50 f. parlásra.

Készpénzfizetés mellett. A kérésesi hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktőzsde sokasai szerint készpénzben 50 kilogrammonként...

Table with columns: Buza, Kilo, 50 kilogramm árs, K-tól, K-ig, Kilo, K-tól, K-ig. Rows include Tiszavidéki, Fehérmegyei, Pozsonyi, Bánsági, Bácskai.

Table with columns: Egyéb gabonafélék, Kilo, 50 kilogramm árs, K-tól, K-ig. Rows include Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repece, Kéles.

A határidőszület folyamán a következő kőtecs körtének:

Table with columns: Month, Price range. Rows: Októberi buza 1902., Áprilisi buza 1903., Októberi rozs 1902., Áprilisi rozs 1903., Októberi zab 1902., Aug. tengeri 1902., Májusi tengeri 1903., Augusztusi repace 1902.

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table with columns: Month, Price range. Rows: Októberi buza 1902., Áprilisi buza 1903., Októberi rozs 1902., Áprilisi rozs 1903., Októberi zab 1902., Augusztusi tengeri 1902., Májusi tengeri 1903., Augusztusi repace 1902.

Délután fél 5 órákor zárul:

Table with columns: Month, Price range. Rows: Buza októberre 1902., Áprilisi buza 1903., Októberi rozs 1902., Áprilisi rozs 1903., Augusztusi tengeri 1902., Májusi tengeri 1903., Augusztusi repace 1902.

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde helybeli vásárlásokra kedvező hangulattal indult és a szilárdság az összes értékekre kiterjedt...

Előzőszo. Osztrák hitelrészvény 688.75—691.—. Magyar hitelrészvény 730.—733.—. Leszámitolóbank részvény 466.—468.50. Jelzálogbank részvény 476.75

—482.75. Államvasuti részvény 708.50—711.—. Városi villamos vasut részvény 823.—325.50. Közüti vas-pálya részvény 633.—641.—. Koronajáradék 97.90—97.97 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Aranyjáradék 121.—121.50 százalék. Koronajáradék 97.90 százalék. Magyar Hitelbank részvény 727.60—731.—. Jelzálogbank részvény 482.—484.—. Leszámitolóbank részvény 463.50—469.50. Osztrák hitelrészvény 688.50—689.—. Kereskedelmi bank részvény 2600.—. Magyar Aszfalt-részvény 170.—175.—. Magyar keramiai részvény 92.—102.—. Schlick-részvény 190.—200.—. Salgótarjáni köszémbányarészvény 530.—533.—. Ganz-tele vasútötöd részvény 2060.—2100.—. Rimamurányi vasúti részvény 500.—501.—. Közüti vas-pálya részvény 635.50—638.—. Városi villamos vasut részvény 324.—324.50. Államvasut részvény 708.25—711.— korona.

A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 639.25. Magyar hitelrészvény 723.50. Leszámitolóbank részvény 471.—. Rimamurányi vasúti 503.—. Osztrák-Magyar államvasúti részvény 709.—. Közüti vasut részvény 638.—. Villamos vasut 325.50 korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzék-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar —, korona, vörös aprószemű —, korona, vörös erdélyi —, korona, vörös bánsági —, korona, középszemű —, korona, nagyszemű —, korona. Disznósír: budapesti 70.—70.50 korona, vidéki —, korona. Táblaszalonna: légenszártott vidéki —, korona, városi 4 darabos 80.—80.50. korona, 3 darabos 63.—63.50. korona, füstölt —, korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —, korona, 120 darabos —, korona, 100 darabos —, korona, 85 darabos —, korona, azonnaliszállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség —, korona, 100 darabos —, korona, 85 darabos —, korona, Szilvaik: slavóniai —, korona, szerbiai —, korona, azonnal való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, augusztus 4. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) A szombatban beállott javulás ma is tovább tartott és buza, rozs, zab 2 fillérrel, tengeri pedig 4 fillérrel javult. Az üzlet gyenge részvétel mellett nem volt élénk.

Buza észre 6.85—6.90, rozs észre 6.02—6.05, zab észre 5.57, tengeri szeptember-októberre 5.26—5.30 korona.

Egyébként jegyeztettek: buza tavaszra 7.24—7.25, tengeri július—augusztusra 5.20—5.22, repace augusztus—szeptemberre 10.70—10.80 korona.

A bécsi értéktőzsde.

Az előzőszoén kedvező vételkedv urakodott. Az irányzat szilárd volt.

A déli tőzsdén tartott a jó vételkedv, ugyszintén a szilárd irányzat.

Zárlatkor szilárd volt az irányzat.

Bécs, augusztus 4. (Magyar értékek zárlata.) 4 1/2-ös aranyjáradék 121.20. Tiszai és szegedi kölcsön sorjegy 162.25. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.—. Magyar keleti vasúti állami kötvény 113.80. Magyar leszámitoló-és penzávitelbank 463.—. Rimamurányi vasútörvény 499.—. Magyar koronajáradék 97.85. 4 1/2-ös Magyar földterem. kötvény 97.80. Magyar hitelbank részvény 726.50. Magyar nyeregyeni kölcsön sorjegy 204.50. Kassa-oderbergi vasúti részvény 377.—. Magyar keres. bank 2590.—. Magyar cukoripar —.

Bécs, augusztus 4. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2-ös papírjáradék 101.85. 4 1/2-ös osztr. aranyjáradék 121.55. 1890-ös sorjegy 162.60. Osztrák hitelorszagy 428.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyesület 455.60. Osztrák-magyar bank 1597.—. Déli vasut 67.50. Dunagőzhajózási részvény 938.—. Dohányrészvény 294.—. Császári és királyi arany 11.30. Német bankváltók 117.03. 4 1/2-ös ezüst járadék 101.70. Osztrák koronajáradék 99.50. 1864-iki sorjegy 540.—. Osztrák hitelintézet részvény 688.75. Unionbank 250.—. Osztrák Länderbank 423.50. Osztrák-magyar államvasut 702.75. Elbavölgyi vasut 472.—. Alpeai bányarészvény 401.—. 20 irak. arany 19.08. Londoni váltóór 239.87. Bécsi Tramway Lít B.—. Bécsi Tramway Lít A.—. Lipót kohó —. Az irányzat nyugodt.

Bécs, augusztus 4. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 689.25. Magyar hitelrészvény 723.—. Angol-Osztrák bank 279.50. Bécsi bankjegyesület 456.—. Union bank 541.—. Länderbank 423.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 709.—. Déli vasut 67.50. Ribavölgyi vasut 472.—. Északnyugati vasut részvény —. Dohányrészvény 295.—. Rimamurányi vasúti 500.—. Alpeai bányarészvény 401.—. Májusi járadék 101.85. Magyar korona járadék 97.95. Török sorjegy 111.75. Német birodalmi mária 117.05—117.12. Napoleon'or 13.07.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, augusztus 4. (Tiszai tudósítás.) A tőzsde igen nyugodt irányzatot mutatott. Az árfolyam-ingadozások csekély forgalom mellett mérsékelt határok közt mozogtak. Osztrák értékek Bécsre szilárdak, bankok renyhék, vasutak kevésbé élénkek. Canada-Pacific kissé alacsonyabb New-Yorkra. Járadékok közül törökök javultak. Kohók kezdetben renyhék, később tartva. Az üzletlenség a második órában még intenzívebb lett. Magánleszámitolási kamat 1 1/2%.

Berlin, augusztus 4. (Zárás.) 4²⁰-os papíráradék 47.00-os aranyárjárdék 103.761. Kibavolyi vasút 151.90. Kassá-oderbergi vasút 85.35. Magyar vasúti beruházási kölcsön 85.35. Alpesi bányarészesvény 184.40. Altalános villamosági Edison 170.50. Gelsenkircheni 165.80. Laura-kőb 192.30. 4²⁰-os ezüstjárdék 102.10. 4²⁰-os magyar aranyjárdék 102.10. Osztrák hitelrészvény 216.75. Déli vasút 17.80. Károly Lajos vasút 107.60. Orosz bankjegyek 216.15. 4²⁰-os új orosz kölcsön 96.90. Török dohányrészvény 103.25. Olasz járdék 103.00. Magyar nitelbank 103.00. Dinamit Trüsti 170.75. Harpemi 164.25. Az irányzat szilárd.

Berlin, augusztus 4. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Leis forgalom 4²⁰-os magyar aranyjárdék 102.10. Magyar koronajárdék 98.30. Osztrák hitelrészvény 217.00. Osztrák-magyar államvasút 152.00. Déli vasút 17.80. Raskanygati vasút 216.15. Kibavolyi vasút 151.90. Orosz bankjegyek 216.20. Buschtchradri 103.00. Orosz bankjegy (Ultimo.) Lombard 103.00.

Páris, augusztus 4. (Zárás.) Osztrák-magyar államvasút 764.00. 4²⁰-os osztrák aranyjárdék 104.10. Osztrák Landerbank 390.00. Francia járdék 100.45. Utomabank 562.00. 3²⁰-os francia járdék 91.10. Alpesi bányarészesvény 184.40. Déli vasút 17.80. Magyar aranyjárdék 103.60. Párisi bankrészvény 103.00. Olasz járdék 103.00. Francia törleszt. járdék 103.00. Osztrák földművelési részvény 312.82. Török dohányrészvény 225.00. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, augusztus 4. (Zárás.) 4²⁰-os papíráradék 102.15. 4²⁰-os osztrák aranyjárdék 103.80. Magyar koronajárdék 98.50. Osztrák-magyar bank 114.80. Déli vasút 18.10. Kibavolyi vasút 120.70. Londoni váltó 204.50. Bécsi bankjegyek 115.10. Villamos részvény 124.00. 3²⁰-os magyar aranykölcsön 47.00. 4²⁰-os osztrák járdék 102.05. 4²⁰-os magyar aranyjárdék 102.30. Osztrák hitelrészvény 216.30. Osztrák-magyar államvasút 152.20. Raskanygati vasút 117.00. Bécsi váltó 85.75. Páris váltó 813.75. Uno bank 201.70. Alpesi bányarészvény 201.70. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, augusztus 2. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Ártovamok jamára. Esti forgalom Osztrák hitelrészvény 216.80. Német bank 184.60. Berlini kereskedelmi bank 165.50. Gelsenkircheni 165.50. Harpemi 162.50. Laura-kőb 165.50. Olasz járdék 103.00. Az irányzat szilárd.

Hamburg, augusztus 4. (Zárás.) 4²⁰-os ezüstjárdék 102.10. 1860. sorjegy 153.50. Déli vasút 17.75. 4²⁰-os osztrák aranyjárdék 103.20. Osztrák hitelrészvény 216.75. Osztrák-magyar államvasút 152.00. Olasz járdék 102.80. 4²⁰-os magyar aranyjárdék 102.10. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 4. A sertésüzlet irányzata: Változatlan.
A) Húsos sertések ára: L. A Magyar éjsz. örendü: Óreg nehéz (páronként 400 kilogramm feletti súlyban) 102-104 fillérig. Óreg közép (páronként 300-340 kilogramm terjedő súlyban) 102-104 fillérig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 112-114 fillérig. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 110-111 fillérig. Fiatal könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 108-110 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm feletti súlyban) 108-110 fillérig. Közép (páronként 240-280 kilogramm feletti súlyban) 108-110 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 108-110 fillérig. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 108-110 fillérig. Közép (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) 108-110 fillérig. IV. Romániai eredetű (Stachn): Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 108-110 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 108-110 fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 280 kilogramm feletti súlyban) 110-112 fillérig. Közép (páronként 240-280 kilogramm terjedő súlyban) 108-110 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 106-108 fillérig.

Sertésleltérszám 1902. aug. 2. napján volt készlet 745.729 darab. — 1902. aug. 3. napján felhajtott 987 darab. 1902. augusztus 3. napján elszállított 569 darab. 1902. augusztus 4. napjára maradt készletben 46.127 darab.

Napirend.

Naplór: Kedd, augusztus 5. — Római katolikus: Havi B.A. — Protestáns: Ozvold. — Görög-orosz: (julis 23.) Pókasz. — Zsidó: Ab 2. — Nap éli: 4 óra 28 perckor. —

Nyvszik: 7 óra 11 perckor. — Hold keli: 6 óra 25 perckor reggel. — Nyvszik: 7 óra 44 perckor este. A miniszterek nem fogadnak. Nemzet Szalon állandó kiállítása (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 oratói este 7-ig. Heleponi 50 fillér. Nemzeti Múzeum. Asványtár. Nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. — Többi társai 1 korona belépődíjjal megtekinthetők. Iparművészeti múzeum délelőtt 9 órától d. u. 1-ig. Technológiai iparmúzeum. Nyitva délelőtt 9-1 óráig. Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.) d. e. 9-10 óráig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szaknyitványt és keleti mintárat. V. kertől Váci-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-10 délután 2 óráig. Haza: termékek állandó kiállítása és kereskedelmi történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az új letvezetőség arisztokraták is eszközöl) a városi régi iparcsmokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külhölgyi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-kört 32. szám alatt.

Asztalos és kártyozott legjobb minőségű BUTOR

részletfizetésre
Schwarz Lipót és Testvére
kártyamester és butorkereskedő butorházában
Budapest, VII., Hársfa-utca 37. sz.
(szájt házkuban) Wesselyányi-utca kereszteződésénél.
Fizetési feltételek:
100 kor.-tól 500 koronáig havi részlet --- 10 kor
300 --- 30 --- 15
600 --- 60 --- 30
Kiszámlázásig 15% csomagolásért 3%. Képes árjegyzékért 60 fillér fizetésű, mely összeg az árjegyzékért visszatérítetik.

Nagy árúkészletem, valamint azon körtümény, hogy munkáimat foglalkoztathassam, arra készlet, hogy készítem minden árban eladjam. Kész vagyok árjegyzékemet, melyhez az ön érdekét szem előtt tartó levelem is csatolva van, bárkinek úgy helyben, mint vidékre, ingyen és bérmentve beküldeni.
Nőknek:
Fekete v. barna bőrből, fűző --- 3.30
Fekete v. barna bőrből, gombos --- 3.50
Fekete v. barna legfin. box, Derby --- 3.60
Lakk, keztűt v. chevreux-bőrből, fűző --- 3.60
Lasting, cucc 2.60. Lasting, rugalmas --- 3.60
Fekete v. barna házi-cipő szegelt talpjal --- 1.20

AGULAR DAVID
cipőgyára
Budapest, VII. ker., Erzsébet-kört 6. sz.
a New-York palotával szemben.

Titkos betegségek ellen
25 évi, részben katonasorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legelőszöbben ajánlatos
D.R. KAJDACSY,
v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos
Electrotherapiai rendelő-intézet
IV. Kilyó-utca 5. I. em. Klófid-palota
(Atyjárók és út használhat.)
A legelnyagoltabb hűgyesólyószer, legnyolabb hűgyeshólyagbajokat, bujakórúkat sebeket, apyhiált, az onfertőzést utóbaját
Elgyengült férfierőt
az orvosi világ által legnyagoltabban elnyagóra-fokozott és hatátságban párdás sikert
Electro-Massage vagy Psychrophor
Által. magómléseket, nőknél fehérfolyást befőzés-kendőzést nélkül, a legnyagoltabb bóbetegek-eket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és emek utókövetkezményeket, p. létezőt hágyesbajokat gyógyít a legnyagoltabban mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7-8 óráig Nőknek úgy mint férfiaknak külön be és kijárát. Külön várterem.
Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerrekről is gondoskodva lesz.

Zsigóházban
A legnyagoltabb és legelőszöbben ajánlatos, a ki a széklet ki nem akarja váltani, kiváltképp az a legnyagoltabb és legelőszöbben ajánlatos.
Alkalmi ajándék eladunk
15 db. széklet- és egyéb eszközök
12 db. széklet- és egyéb eszközök
140 frt. 5 sze-
mlye 55 fillér kezdve és fel-
jebb. Mindennemű finom ételt
szárazkúrtok és frászda-
nyokban. Nagy rakár arany
föld lámbokból, masszív arany-
gyűrűk 8 forint 40 kor. arany
díszdoboz 15 frt. arany női órák
9 főtől kezdve 25 darab maszt
égyesek 6 frt 50 kor.
Képes árjegyzéket bér-
mentve és ingyen.
Grünberger A. Béla
3rőkösöl
Budapest, Harisbazar.
Városház-tér 9. I. em. 23.
Uj szám Váci-utca 30.

9145. számú
„Eljárás kauszuk és guttapercha, valamint ezek kompozíciói megkeményedésének és repedezésének megakadályozására“
című, 1897. április 13-ról kelt magyar szabadalmára
vevők vagy engedményesek kerestetnek.
Szives ajánlatok „W. V. 1905“ alatt Mosse Rudolfhoz Bécs, I. Seilerstätte 2. intézendők.

FÉRFIAK ÉS NŐKNEK
a legnyagoltabb és legelőszöbben ajánlatos, a ki a széklet ki nem akarja váltani, kiváltképp az a legnyagoltabb és legelőszöbben ajánlatos.
Sanid labdacskok
bőnyagoltak Egy 500g labdás tartalommal és pontos használati utasítással és kérelem. Vidékre 5 korona előlege befizetése vgy utólagos mellék díjértan küld.
„Magyar Király“ gyógyszerár,
BUDAPEST, V., Harokköl-utca 2. sz.
(Erzsébet-tér sarok.)

KÖNYVRENDELÉS.
Felhívjuk e helyütt is olvasóink figyelmét arra, hogy a Lampel-Wodianer-cég kiadványainak megszerzését minden módon megkönnyíteni óhajtatn, számos kiadványát részletfizetésre is szállítja. Az alábbi megrendelő-jegyen felsorolt művek megrendelhetők úgy külön-külön, mint összesen, vagy több-több együtt havi részletfizetésre a következő táblázat szerint:
20 korona vétélárig havi 2 kor. fizetés; 40-60 koronáig havi 5 korona fizetés; 30 korona vétélárig havi 3 kor. fizetés; 60-80 koronáig havi 6 korona fizetés; 80-400 koronáig havi 4 korona fizetés;
Eseményi minden 20 kor. vétélár után a havi részlet 1 kor.-val emelkedik.
A Remekíró Képes Könyvtára havi 3 koronás részletfizetésre rendelhető meg. Minden egyéb bárhol megjelent művet a készpénz-előzetes befizetése vagy utánvét mellett szállít a cég.
Megrendelőknél kérjük az albi rendelő-jegyvel kitöltött, a megrendelt művek pontosan kitölteni, a vétélárt és a havi részletet kitölteni, a rendelő-jegyvel névtáblázat aláírva, bokmányi.
Megrendelő-jegy. • **Lampel Róbert (Wodianer F. és Fia)**
címre: az a ki a széklet ki nem akarja váltani, kiváltképp az a legnyagoltabb és legelőszöbben ajánlatos.
Budapest, VI., Andrásy-ut 21. sz.

Eseményi megrendelői Önöknek:	
Décsy Lajos összes műve, 10 kötet	20 kor.
Magyar Könyvtár 1-100 számig, havi	20 kor.
1-200 számig, havi	30 kor.
1-300 számig, havi	40 kor.
1-400 számig, havi	50 kor.
1-500 számig, havi	60 kor.
Tóth Kálmán összes költeményei	16
A fennmúlt Magyarországról I-II.	14
A fennmúlt Magyarországról III-IV.	14
Aradi Vértanúk Albuma.	15
Költők Albuma. Felső sáka dísz-kötés	80
Répbeton a nagy világ körül 20	20
köl-lesen magam, hogy a vétélár. ... kor. havi részletben fizetem, minden hó végén a cég könyvkereskedésében mindaddig, míg a mit teljes vétélár kifizetve van. A részlet-pontos ledolésnek elmulasztása esetén a mit teljes vétélár aonnal, esedékesen válik a részlet-pontos ledolésnek megadásra. A részlet-pontos ledolés nem vonható. Az első részlet a szállításkor utánaendő. Szóbeli megállapodások érvénytelenek.	

Né is áll: Kelt:

Egyedül valódi angol Balszam Thierry A. gyógyszerésztől
Közegészségügyileg megvisálva és jóváhagyva.
Az úvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védőjogaitma alatt áll.
Ezen balszam bőséggel és külsőleg használható. — I. A tüdőnek és melnek összes betegségeinek elterjedését győztesznek bizonyít, megszünteti a kalarruist és köpetkiválat, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régibb betegségek is gyógyt. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorégőzést, kólikát és szagatásokat. 5. Jótékony hatású és verisztító, tisztítja a vesekét, megszünteti hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájnepén, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőgölést, valamint a száji- és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg osodás gyógyszer minden sebre, ugyanint hóporésás, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrés, rüh, kősz és kütőcsék, megszünteti továbbá a főfájást, zugást, szagatást, közsényvet, fülfájást stb. Tessed mindig vigyázzál a zöld apaca-vedőjegy, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb védegy egészen a gyarból eredeti kártonokba bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postaalomására 12 kicsi vagy 6 dupla úveget 4 koronáért hoztatni. Bosznia és Hercegovinába 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy letételese mellett.
Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a legregibb sebeknél is kiltatása van és majdnem mindig elkerülhető a fájdalmas operáció vagy amputálást, ha
Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsét
használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmas enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használattal; a gyermekkorúak mellibajánál, a tejelválasztás akadályánál, melkenyvelésnél, vörhenyénél, mindentelje régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sócsusz, dagadt lábknál, sőt csontszánál is; ütött, sárt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegontestek kiválasztásánál, mint úveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindentelje dagadt, kintővés, karunkulus, uj képződemények valamint ráknál, körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menőstől kibesedelt lábknál. Egét sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegok fekvésnél eredt sebeit, a nyakton támadt daganat, vérdaganat, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes befizetése ellenében. 2 tégely csomagolásával, postaköltséggel és szállítólével együtt 3 kor. 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthetők. Mindentelje övek hamisítványok vételétől és kérem vigyázzál, hogy minden tégelyen a cég: „Orangyal-gyógy-szerár Thierry (Adolf) Limited Pregrada“ megtegye legyen.
E két gyógyszerében felmúlhatatlan szer, soshason romlik el, ellenben minél régibb lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem ár nekik, így tehát az égv bármely szakában küldhetők. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekről csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható amellet teljesen ártatlan, világhírű szernél, melyek-nem minden esáznál találatónak kellene lenni. A hol a font ismertett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egészen rendelni és címezni:
Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógy-szerára, Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett,
Közp. rakár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrában: Mittobach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

Színházak, szórakozó helyek.

FOVAROSI NYARI SZÍNHÁZ.
Kedd, 1902. augusztus hó 5-én.
Lámpa az ablakban.
Francia bohózat 3 felvonásban.
Kezdeté 7 órakor.

VÁROSLIGETI NYARI SZÍNHÁZ.
Kedd, 1902. augusztus hó 5-én.
Sziklai Kornél vendégfelléptével.
A három kivánság.
Vig opertt 3 felvonásban. Zenéjét szerzette Ziehrer
Magyarosította Dr. Bódi Izor.
Kezdeté 7 1/2 órakor.

Ős-Budavára.
Nyitva délután 6 órától reggeli 4 óráig.
Remek, egészen új variété-műsor.
Máté Sidy Nirvana
színes plaszt. képei élő lóval.
Stelling & Bevell James Bard
excentr. nyelvművészek. sodrony művészek.
Jones Edgar banjo-művész.
Steinhardt Géza
a közkezdveit kórnikus szótója és fellépte
A szalmaözegey
című bohózatban.
M. kir. honvédeknek hangversenye.
Frándi mech. színház. Számos egyéb szórakoztató.
Lováda. Számos egyéb szórakoztató.
Belépődíj 60 fillér. Gyermekekjegy 20 fillér.
Kedvezményes jegyek minden főtizedben.

KÖRÜTI FÜRDŐ
GOZMOSO
Gőz- és porcelán-kádfürdők, fedett téliuszoda hidegvíz-gyógyintézet, villamos fürdők, izasztó és soványító-kurák.
Erzsébet-körút 51. A gozmosódná gyorsan és pontosan teljesíti megbízásait

Tarcsa-gyógyfürdő
Vasmelegében.
Glaubersó tartalmu szénsavdús vasforrások.
A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vasfürdő. Kellencek, hűtő fűtők; a kényelem minden igénynek megfelelő ócska lakások; villanyvilágítás, 2 jó vendéglő, gyógyszerár, naponta készlet zene; szép kirándulások. A női szorok bántalmat, nápkór, vérzegényesség, továbbá a légzési és emésztési szorok bajait ellen kiváló orvosi tevékenység állnak.
Évad május 18-tól szeptember 20-ig.
Az évad kezdetétől június 18-ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosításra szolgálat és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. **Állandó fürdőorvos dr. Rohrer Aladár t. m. főorvos.** Tarcsai **Károly-forrás** kútvízben május 18-ig június 15-ig és szeptember 15-ig. **Vasúti állomás Felső-Eőz, a Szombathely-Pinkafői vonalon,** honnan a 30 perczire (5 1/2 kmf.) fokozt fordulóba a közlekedést kényelmes bér- és társasoskocsi (omnibuszok) látják el; 1 négyüléses bérkocsi ára 4 K. 50 H., társasokozni 1 hely 50 Hl. **Jegyek** válthatók a vasúti kasszáknál Szombathely és Felső-Eőz között.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb
PAP PAP PAP

1 becsalható vasgyűjtő 8 db 10.-
1 kivethető matracos 1.80
1 rouge paplan 2.50
1 csomór paplan 2.40
1 szita 8.80
1 állás eszochmir 4.80
1 súlyos állás paplan 3.50
1 fodros súlyos áll. papl. 18.50
1 jó vázson paplan lepedő 2.-
1 ággy 1.80
1 hannel ágylakozó pokróc 2.50
1 gyapju 3.50
1 jó löpökroc 1.60
1 téli pokróc 4.50
1 szép fall szőnyeg 7.50
1 női sodrony egybetűt 5.-
1 sengerifa matrac 4.50
1 africque 5.-
1 löször 12.-
1 alak kőper lögyöny 12.-
1 tenis 1.50
1 gyapju 4.50
1 ággy, 1 asztalalortó kemény 3.50
1 nagy szobaszőnyeg 2.80
1 ággyelke L 1.50
1 paposty ággyelke 0.95
1 mir. jó futószőnyeg 40.-
1 miniszor 175.-
GICHNER JÁNOS
paplan, matrac, és kárpitosárny gyáros, szőnyeg, függöny, vebutor stb. nagy raklára.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Árjegyzéket kívánásra ingyen és bérmentve küldök. Vidék magrendelések pontosan eszközöltek, nem téves árak kicserélhetnek, vagy a pénz visszautalnak.

70.701/1902. II. szám.
Hirdetmény.
A kisbéri m. kir. állami ménésbirtokon mintegy 453 darab hizott sertés a ménésbirtok igazgatóságánál
f. évi augusztus hó 18-án
megtartandó zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás útján eladásra bocsátatik.
Az egykoronás bélyeggel és 5% bántapénzzel ellátandó ajánlatok fentemlített határidőig a kisbéri m. kir. állami ménésbirtok igazgatóságánál nyújthatók be.
A részletes feltételek a m. kir. gazdasági főigazgatónál (Budapest, földmívelésügyi ministerium, II. emelet, 81. ajtó) és a kisbéri m. kir. állami ménésbirtok igazgatóságától megtehető.
Budapest, 1902. évi július hó 31-én.
M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Kérje ingyen
világhírű találmányomat, a
Guzi-kenőcsöt
melyet mindenkinek, ki címét velem közli, 100 oldalas képes árjegyzékkel bérmentve küldök. Minden nélem vásárolt cipőért
1 évi írásbeli jótállást vállalok, ha Guzi-kenőccsel bekeni, hogy a bőr repedése ki van zárva, elszakadása esetén ingyen megcsinálom. Minden cipőhöz
1 pár elegáns cipő-sámfát
és egy tégely Guzi-kenőcsöt, mely a víxelést főlélegessé teszi, adok INGYEN.
Vidékre legpontosabb mérték, ha harisnyába papírlapra állva a lábtalp körvonalát lerajzoljuk. Nem megfelelő kicserélek vagy a pénzt minden levonás nélkül haladéktalanul visszazadom. —
Postai szétküldés az egész világba.
Elegáns gallyer víz fűzőscipő . . . 3.20
Férfi bagarja, erős, sima cipő . . . 3.-
Barna gallyer fűzős . . . 3.50
Elegáns, szalon-lakk, fűzős vagy csugos . . . 4.-
Tízrétű könnyű sima cipő . . . 4.-
Párti dívat hoz-calm, fűzős vagy gombos . . . 4.-
Cipő, föltűző elegáns . . . 4.-
Női csugos v. fűzős elegáns zergebőrtől . . . 3.-
Női barna gallyer fűzős . . . 3.-
Szalon-lakk fűzős, csugos vagy gombos . . . 3.50
Kivágott csattos lakkcipő . . . 3.-
Párti dívat, szürke szarvasbőr, magis fűzős vagy gombos cipő . . . 4.50
Ugyanaz kivágott csattos . . . 2.50

Jóhírnevű gyártmány.
Ügynökség világitási cikkek részére
GÁZ, VILLAMOSSÁG, PETROLEUM.
ELVÁLLALJA lakások, egyleti helyiségek, kávéházak, vendéglők
TELJES BERENDEZÉSÉT
Előnyös fizetési föltételek !!
HOFFMANN SALAMON
BUDAPEST, ARÉNA-UT 58. SZÁM. I.
Szolid kiszolgálás,

ALKALMI BUTOR-ELADÁS.
Nagyon ajánlom a t. butorvásárló közönségnek, hogy melótt szükseégetét bárhol fedozné, tekintse meg butortelepemet, ahol az ősezes eddig mintául szolgált asztalos- és kárpitoszotti butorok, mélyen leszállított árban adatnak el. Nagy választék egyszerű butorokban, valamint a legdiszesebb kivitelig.
Dósa Kálmán Erzsébet-tér 18. sz.
Sas-utca sarok.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Agulár Ignác
RUDAPEST,
KEREPESI-UT 30. SZ.
a Rókus-kórház templomával szemben.

AZ ATHENAEUM ZSEBSZÓTÁRI:
Magyar és Német Zsebszótár.
Tekintettel a két nyelv szólására.
III. kiadás. Szerkesztette: KELEMEN (WOLFF) BÉLA.
I. rész: Német-Magyar. II. rész: Magyar-Német.
Minden rész külön csinos vászonkötésben 2 korona. A két rész egy erős félbőr-kötésben . . . 4 korona.
Francia és Magyar Zsebszótár.
I. rész: Francia-Magyar. II. rész: Magyar-Francia. Szerkesztette: UJVÁRY BÉLA.
Minden rész külön csinos vászonkötésben 2 korona. A két rész egy erős félbőr-kötésben . . . 4 korona.
Horvát-Magyar és Magyar-Horvát Szótár. Szerkesztette: MARGALITS EDE.
Ára csinos vászonkötésben . . . 2 korona.

„LE DÉLICE“
A szivarka egyszer meggyújtva mindvégig ég.
Legjobb Vergé szivarkapapír.
Legkedveltebb Vergé szivarkahüvely.
Minden dohánytűszedében kapható.

Minden sz6 egyseri beiktatasa nonpareille betukbol 4 fill. Vastagabb betukbol 8 aller.

APRILHÍRDETESEK

A hirdetesekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levéli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra sürkosges belyegyet kell mellékelni.

Tudakozásokról a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket

- Breuer hirdetés... Deutsch Miksa... Eckstein Bernát... Engelmann Mór... Franke Pál... Goldberger A. V... Goldner Jozsef... Goldgruber Mór... Haszelnitz... Jambrikovics... Kernberg Rozalia... Leopold Gyula... Mosse Rudolf... Mezei Antal... Nemetsck A. J... Nagel Ottó... Bohoczki Ilona... Sikray Samu... Szeprenyi V... Schönwald Ferenc... Tenczer Gyula... Toldi Lajos... Weitzenfeld Jakab... Zsiper és Kónig...

Fess, kollens, melirhaja, aprított...

Dráza levetelt átvettém. Hálaistennek onyom vagy. Edöböl levéletet nem kaptam. Csak ajánlatok kellenek. Csak ajánlatok kellenek. Csak ajánlatok kellenek.

Leszámlítóbankban

Leszámlítóbankban... hirtelre... 19076

KERESLET.

Veszek

Judayos áram egy keveset használt, új állapotban levő... 2107

Keresők

oly nő, ki 3 éves anyjánál leányra felügyel és a háztartást vezeti... 2107

Egy olcsó zongorát

cselló, pipanót, kézpénzes vonókat. Ajánlatok... 2107

Megbízható

tisztességes háziapart vagy két idejében levő... 2107

Tanárjelölt

(német) keresek angustára... 2107

Déltúni

folgalkodók, kereskedelmivel... 2107

Egy fiatal

nős keresek, iparigényes... 2107

Kertes házat

keresek nyombérre 3-5 szobával... 2107

Egy tisztességes

fiatalember, aki huszamos ideig... 2107

Egy szakavatott

nővelő fizetést... 2107

Voit villamos

veszni először, a leszámlító... 2107

Kerestetik

úgyes kézilány, szabóné... 2107

Két német

játszótárs... 2107

KINÁLAT.

Papír, írószó és dohanytészta... 4243

Szabóné... 4243

Csinos kis szoba... 4243

Tanít... 4243

Masszázs... 4243

Szülők figyelmébe!... 4243

Kötőgépek... 4243

Tanárjelölt... 4243

Eladó uriak... 4243

Csipesz... 4243

Rövid szonora... 4243

Ház Erdén... 4243

Bébitőné... 4243

Ó-búda, táborhelyen... 4243

Elegáns butor... 4243

Ötezer íter viz

Van befizetve minden közpénztárnak... 13082

Singer-varrógépek... 13082

Butorok... 13082

Pénzt közvetít... 13082

Nevelői... 13082

Villanyvilágítás... 13082

Egy szegény... 13082

Női szabad... 13082

Elárulások... 13082

Cimbalom-tanítás... 13082

Kiváló... 13082

Kerekárp... 13082

Pilis-csabai... 13082

Finom butorok... 13082

SÁRKÁNY és SCHÜTZ... 13082

Cseléd-

elhelyezkedés... 13082

BUTOROK

iggy képzésért, mint... 13082

legjobb kivitelű... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

BUTOR

nagy választékban részlete és készpénzért a legolcsóbb gyári áron... 13082

GONDA S. egyedül raktár... 13082

István-tér 7. sz. Árjegyek 50 fill. belyeg beklüdes ellenében bérmentve... 13082

Lampel-Wodianer-féle... 13082

REMEKIROK... 13082

RÉPES KÖNYVTÁRA... 13082

A magyar és a világirodalom kincstára... 13082

Szerkeszti RADÓ ANTAL. A klasszikusok első és egyetlen magyar nyelvű SZÖVEG KÉPES KIADÁSA... 13082

Benczur Gyula, Bihari Sándor, Csök István, Feszty Árpád, Garay Ákos, Gergely Imre, Hegedüs László, Jásnai József, Jendrassik Jenő, Karlovszky B., Lota Károly, Márk Lajos, Mihálik Dániel, Nagy Zsigmond, Neogrady Antal, Olgyai Ferenc, Réthly Lajos, Székely Bert, Szilárdy Lajos, Telegdy László, Tull Odón, Vágó Pál, Zichy Mihály... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082

Magyar kir. Államvasutak... 13082